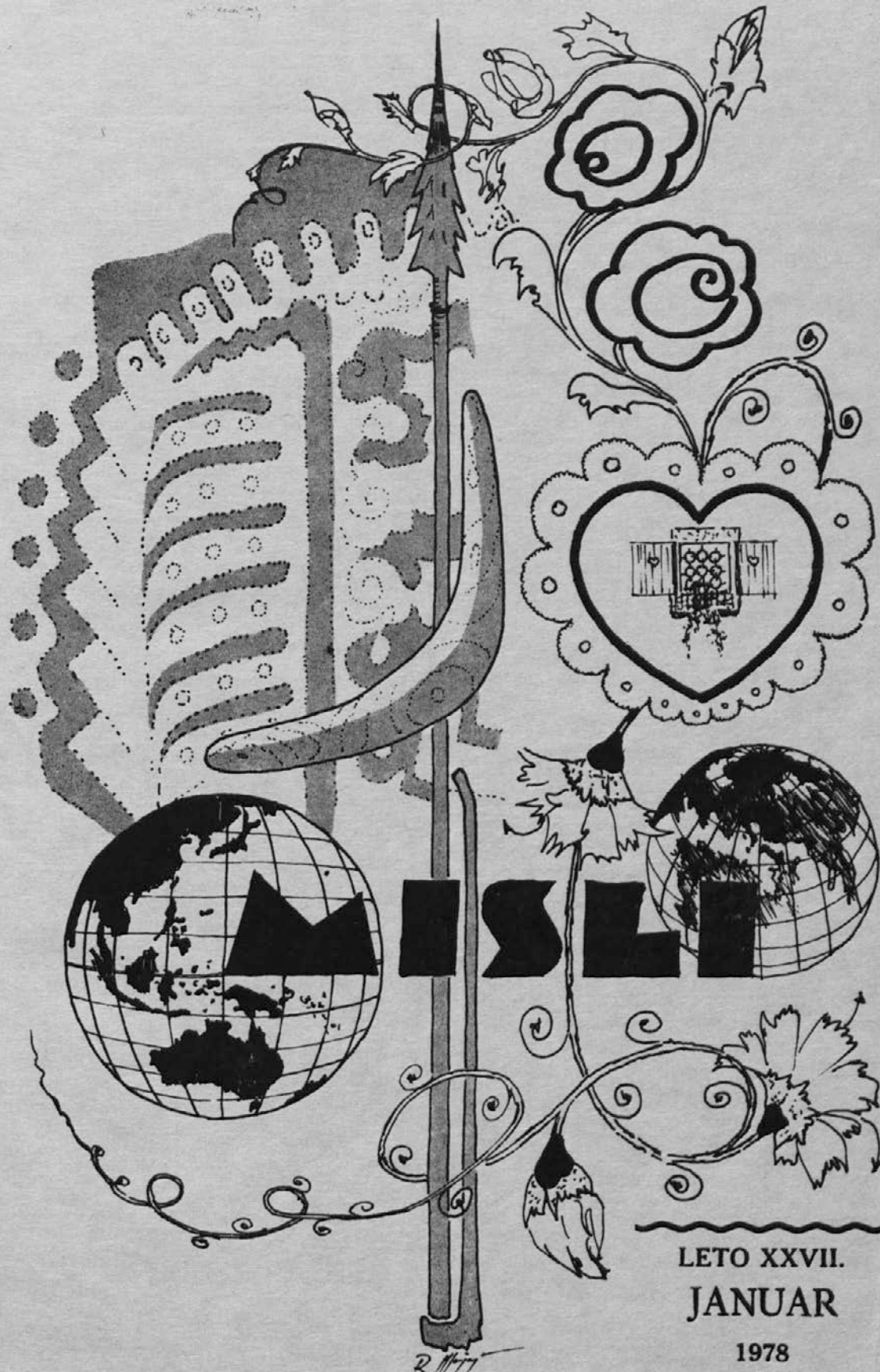


registered for posting as a publication (Category A)



LETO XXVII.
JANUAR
1978

NAROČI IN BERI !



Pri MISLIH lahko naročite razne **DOKUMENTARNE KNJIGE**, ki so izšle v svobodnem svetu po revoluciji in zgovorno služijo za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941—1945). Doma te prilike nimajo niti študentje. Pa je prav, da spoznamo dobo tudi iz svobodnih virov. Vse te knjige so prispevek objektivni slovenski zgodovini, ki bo nekoč napisana brez krivljenja resnice. Le taka zgodovina more biti pot k rešitvi in nadaljnemu zdravemu življenju našega naroda. Pa tudi osebno nam ne sme biti vseeno, ali smo o dogodkih pravilno poučeni, ali pa nosimo v sebi popolnoma napačno sliko. Z njo delamo hudo krivico mnogim, ki so pravočasno spoznali komunizem in za domovino žrtvovali vse, danes pa so podlo ožigosani kot sovražniki naroda. Zelo smo ozki, če iskreno ne iščemo resnice in se ji bojimo pogledati v obraz ter jo tudi sprejeti.

Trenutno imamo na razpolago sledeče dokumentarne knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1. zvezek, 2. zvezek in 4. zvezek (Zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.—

Poštnina pri gornjih cenah ni vključena.

Ostale dokumentarne knjige (**BELA KNJIGA, REVOLUCIJA POD KRIMOM** . . .) so nam pošle in čakamo novih pošiljk.

LETOŠNJE KNJIGE CELOVŠKE MOHORJEVE DRUŽBE (štiri knjige) so dospele in jih imajo na zalogi naša verska središča. Cena celotne zbirke je **devet dolarjev**. Poštnina v tej vsoti ni vključena.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL), ki ga uporabljajo za učno knjigo v viktorijskih srednjih šolah. Cena \$6.— (poštnina posebej) — Ravno čakamo nove pošiljke.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Zepna izdaja. Cena \$7.— (poštnina posebej).

ANGLEŠKO-SLOVENSKI SLOVAR (Grad-Skerlj-Vitorovič, druga izdaja), velikega formata s 1120 stranmi, vezan — \$12.— (poštnina ni vključena).

SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR (Janko Kotnik). Cena \$10.— (poštnina ni vključena).

ANTHOLOGY OF SLOVENIAN AMERICAN LITERATURE (V angleščini. Edi Gobetz in Adele Donchenko) — Cena \$7.—

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni) — Cena vseh treh delov brez poštneine je \$9.— (Nova pošiljka je pravkar dospela!)

OČE UBOGIH — Vincencij Pavelski (Življenjepisno povest o svetniku je napisal znani pisatelj Wilhelm Hünermann). Cena vezani knjigi \$3.50, nevezani \$2.50.

GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA (Pisatelj Franc Sodja CM lepo osvetli starost). Cena \$2.— in \$3.— (v platno vezana).

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? — (Vital Vider) — cena \$1.00.

KO SE POROČATA — LJUBEZEN IN SEKS (Dr. Stefan Steiner) — cena \$1.50.

SKRIVNOST VERE — cena \$1.00.

TRPLJENJE KRISTUSOVO UTRDI ME — cena \$1.50.

*

V zalogi imamo tudi stenski sliki **MARIJE POMAGAJ** in pa **SVETOGORSKE MATERE BOŽJE** v barvah. Cena vsake je s poštnino vred dva dolarja. Ena kot druga bi bila lep okras izseljenskega doma.

MISLI (THOUGHTS) — INFORMATIVNI MESEČNIK

ZA VERSKO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV V AVSTRALIJI
USTANOVLJEN LETA 1952 — Izdajajo slovenski frančiškani

Urejuje in upravlja: Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 A'Beckett Street, KEW, Victoria, 3101 — Tel.: 86 7787
Naslov MISLI: P.O. Box 197, KEW, Victoria, 3101

Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema.

Letna naročnina \$4.00 se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$6.00, letalsko s posebnim dogovorom)

Tiska: Polyprint Pty. Ltd., 7a Railway Place, Richmond, Victoria, 3121

OB PRELOMNICI

NAVADNO nas pogled na uro nič kaj preveč ne gane: še pomislimo ne, da je tudi naš čas, ki se izteka z njenim tiktakanjem. Dan na dan, teden za tednom, mesec za mesecem . . . Prelom časa, ko spremenimo letnico v novo, višjo številko, nas pa le malo razneži. Zadene nas misel, da nekaj odteka — z obema rokama bi radi zgrabili vsaj to, kar je še vedno naše. "Srečno novo leto!" voščimo drugim, pa še iskrenejše menda — sebi. Koliko skritih želja, koliko načrtov v upanju, da jih bo novo leto izpolnilo! Res mnogokrat ostane samo pri željah in samo pri načrtih — ni čas edini dejavnik, da se nam kaj posreči ali ne. V glavnem le zavisi od nas samih in naše dobre volje, kako izrabimo dragoceni čas v čim večji uspeh.

"Srečno novo leto!" bi morali ob prelomnici časa voščiti tudi vsemu svetu. Končno smo le delček celote, skromen sicer, pa vendar — drobec skupnosti. Ne sme in ne more nam biti vseeno, kakšna je na pragu leta 1978 slika našega sveta in kaj bodo tej sliki dodali ali odvzeli prihodnji meseci. Tudi jaz s svojim življenjem in pojmovanjem spreminjam to sliko. Lahko ji dam toplejše barve, milejše poteze, svetlejši značaj . . . če že kot skromen posameznik ne morem na veliko spremeniti njene trpke vsebine.

Na našem planetu, ki mu pravimo Zemlja, živi danes okoli štiri milijarde in sto milijonov ljudi. Da sliko poenostavimo, pa jo kljub temu ohranimo v pravilnem razmerju s stvarnostjo, vzemimo od vsakega milijona po enega človeka: tako dobimo naselje, ki bi štelo 4100 prebivalcev. Imenujemo ga Minisvet in oglejmo si malo bliže, kaj nam predstavlja njegova številka.

Od 4100 ljudi bi bilo belcev le 1230, ostalih 2870 pa bi bilo rumene, črne in rdeče polti.

Razdelitev po veri bi nam pokazala, da bi bilo med njimi kristjanov nekako isto število kot belcev, med kristjani pa bi našli 740 katoličanov. Vsi ostali bi pripadali velikim svetovnim veroizpovedim — muslimanski, budistični, hinduistični — ali pa bi se na tem polju ne prištevali nikamor. A teh zadnjih je pravzaprav zelo malo.

Od vseh 4100 prebivalcev naselja Minisvet bi bilo v začetku našega leta še vedno 1230 nepismenih. Z drugo besedo: niti napredno dvajseto stoletje jim ni dalo prilike za obiskovanje šole, da bi dobili vsaj najosnovnejšo podlago za nadaljni razvoj.

Preplaši in osramoti obenem nas pogled v finančno stanje prebivalcev naselja Minisvet: dohodki so razdeljeni zelo neenako. V žepe 245 ljudi, od katerih le dvajset ni belcev, bi se stekala polovica celotnega dohodka naselja, druga polovica pa ostalim 3855 prebivalcem. Čudno razmerje — 245:3855. Kje so vzroki? Zaostalost in nerazvitost, pa tudi izkoriščanje in sebična ljubezen. Posledica tega je naslednja številka: od 4100 prebivalcev naselja



L. 27 — JANUAR 1978 — ŠT. 1

VSEBINA:

Ob prelomnici	
— Urednik	— stran 1
Sam (pesem)	
— S. Gregorčič	— stran 2
Trikralska meditacija	
— Vinko Beličič	— stran 3
Nekaj misli o slovenski knjigi	
— Hinko	— stran 4
Novoletna prošnja	
— Sv. Tomaž More	— stran 6
Pred trikrat križanimi vrati	
— F. S. Finžgar	— stran 7
Ob desetletnici smrti m. Romane	
— P. Bazilij	— stran 8
Družina in šola	
— Dr. Jože Krivec	— stran 9
Slovenci in knjiga	
— A.L.C.	— stran 10
P. Bazilij tipka . . .	— stran 12
Izpod Triglava	— stran 14
"Glejte, da vas kdo ne premoti!"	
— (Mt 24, 4)	— stran 16
Bi izvažali uranij?	
— Tomaž Možina	— stran 18
Izpod sydneyjskih stolpov	
— P. Valerijan	— stran 19
Slovenska mati — udeleženska	
	— stran 21
Pota božja (povest - nadaljevanje)	
— Srečko Selivec	— stran 22
Urednikov pomenek	— stran 22
Naše nabirke	— stran 24
Z vseh vetrov	— stran 26
Čotiček naših malih	— stran 28
Črnhem avstralske Slovenije	
	— stran 29

* * *

NOČEMO NASILJA —

HOČEMO MIR!

To je bilo geslo, ki je izzvenelo iz papeževe poslanice ob letošnjem dnevu miru. Letošnje novo leto je že enajsti svetovni dan miru, ki je na papeževo pobudo pričel in zajema vedno večji obseg. Že v desetih letih je postal več kot zgolj zunanje proslavljanje. Dan miru je povezan s krščanskim sporočilom božiča, govori o Kristusovem miru in ga marsikje po svetu praznujejo s slovesnim bogoslužjem, pogosto ekumenskega značaja. V navado so že prišli molitveni dnevi, maše, molitvena srečanja mladih . . . Je zgovorno pričevanje Cerkve za Kristusov mir. Vsaj upati smemo, da bo počasi le vplivalo na javno mnenje tudi v mednarodnem merilu.

* * *

Minisvet bi jih 2460 ne imelo dovolj hrane in bi morali živeti v skrajni bedi . . .

Da bo slika popolnejša, ji moramo dodati še tole: Od 4100 prebivalcev Minisveta bi v začetku leta 1978 kar 1370 ne imelo običajnih človeških pravic, pravice do resnične verske svobode in svobodnih volitev lastnih oblasti . . .

Ta skromna primerjava je iskrena slika sveta, ki je stopil v novo leto. Ne čudimo se po vsem tem, če je njegov korak plašen in negotov. Kaj mu bo novo leto prineslo?

Morda ob teh številkah bolj razumete, zakaj sem poudaril, da smo — prav vsakdo izmed nas — delček celote človeštva. Če smem dodati, da s r e č e n delček, sem s tem prav za prav že tudi povedal, kaj je naša dolžnost. V svobodni deželi živimo — cenimo lastno svobodo in zastavljajmo svojo besedo za svobodo tistih, ki je še nimajo! Ohranjajmo svoje kulturne dobrine, ki nam jih nihče ne krati! Ob svojem izobilju ne bodimo sebičneži — mislimo in delimo s številnimi, ki nimajo niti vsakdanjega kruha . . .

“Srečno novo leto!” Da, srečno! Bog ga daj — nam in vsemu svetu! Zlasti še tistemu njegovemu delu, ki mu manjka svobode, miru in vsakdanjega kruha!

— Urednik



SAM

Gorjé mu, ki v nesreči biva sam;
a srečen ni, kdor srečo uživa sam!
Imaš li, brate, mnogo od nebes,
od bratov ne odvracaj mi oče!
Duh plemeniti sam bo nosil bóli,
a sreče užival sam ne bo nikoli.

Odpri srcé, odpri roké,
otiraj bratovske solzé,
sirotam olajšuj gorjé!

Kedór pa srečo uživa sam,
naj še solzé preliva sam!

SIMON GREGORČIČ

Trikraljska meditacija

DNEVI so se krajšali v gnitju listja, v meglenem mraku, v dežjih in bojujočih se vetrovih. Iz jugozahodnih daljav so vnovič prihajala poročila o velikih poplavah. Reka je tam valila svoje narasle vode proti morju, a morje je vzkipevalo v plimi in jih vračalo kopnemu, da so se ljudje na čolnih zbegani umikali z domačij.

Na prvo adventno nedeljo je župnik oznanil na prižnici, da "se bo večerna zdravamarija odstlej zvonila ob petih", kar se je potem tudi godilo. A farni zvon se je še ob drugačni uri oglašal, zakaj december s svojim nezdravim vremenom radodarno koplje jamo ljudem, ki so dozoreli.

Sveti Miklavž je s pisanim spremstvom že utonil v pozabo in božič se je bližal. Čakali smo ga napeto, saj je tik pred prazniki toliko dela, opravil in dolžnosti, da se srce kar stiska in se nič ne poteši ob misli, da je pred vrati daljše jutranje spanje.

"Vse, kar smo odlagali in je treba opraviti še pred koncem leta, moramo dohiteti zdaj, da bodo prazniki lepi. In tega zaostalega ni malo!"

Zato so bili tisti kratki, mračni in mokri dnevi pošteno nabiti z delom.

V popolni utrujenosti, ki jo je prineslo živčno predpraznično vrvenje, izpolnjevanje zadnjih obveznosti, pospravljanje, nakupovanje, pisanje pisem in razglednic, in v občutju, da še zmerom ni vse pripravljeno za sladki počitek, sem sitno hodil po kuhinji, ko so otroci pričeli iz omar in predalov znašati gradivo za jaslvice. Tako rad bi bil nekam šel, kam drugam; pekel me je podzavesten nemir, kakor da sem zdoma, v nepravem kraju. Rodil se je iz spominov . . . Pozabil sem, da sem zdaj vendar jaz steber, okoli katerega se zbirajo drugi; moram stati.

Danes gledam nazaj in vidim: trinajst dni je minilo od svetega večera. Tistikrat smo na omarici postavili jaslvice. Mah je bil moker in težak. Svečke so veselo plapolale — a jaz v plamenčkih še nisem videl čistosti in spočitosti: vse se mi je zdelo prenačljeno — nisem bil še pripravljen. "Sveta noč, blažena noč" je prihajala nekako mukoma v srce, kot da v njem ni več prostora za nežnost. Otroci so prižgali rakete, skakali vsi iz

sebe od navdušenja in mahali z njimi — kar trepetal sem, kdaj bo kdo koga dregnil v obleko ali celo v oko. Vse mi je bilo še tuje, kot bi se bila prejšnji teži pridružila nova: še me je držal neusmiljeni Vsakdan, ki gleda le naprej.

Šele na štefanje si je utrlo poi v srce tisto mehko, po čudnem domotožju dišeče razpoloženje, tista sladka žalost ob spominu na priče detinstva, ki jih ni nikjer več — zakaj vse se je spremenilo. Vsak dan je pozvonil pismošča: iz vsega sveta so prihajala voščila. Živčno sem izgrizljal jabolčne peške in mislil, koliko pisem bo treba še napisati, preden mine božični čas.

Ginljivost Silvestrovega mi ni prizanesla. Odpiral sem mapo za mapo in gledal, kaj se je nabralo v letu dni in mi samo dragoceni prostor žre. Jemal sem iz njih časniške izrezke, ki jih ne bom nikdar več bral in tudi potreboval ne, ker dan za dnem prihaja v hišo novo tako blago. Zatorej sem jih zmečkal in jih gledal v plameneči zmagi ognja in v odrešujočem niču pepela. Stara pošta, podobna ogrizku, osnutki za moja pisma, že davno izpuhteli, ves tisti papirnati drobiž, ki se mimogrede nabere v štirih letnih časih — — — vse sem mečkal in zraven užival, kot bi si iz srčne krvi izpihaval drobce prahu. Zvečer sem v cerkvi pri tedeumu čutil, da sem čist.

A ni bil občutek zmagoslavja. Mislil sem na kače, ki so se v Rodinah plazile iz razuzdano rastoče gošče vsako pomlad bliže gret v bohotno travo — utesnjevale so najino sonce in nama grozile. Naposled je mama ušla iz tiste stiske, da je nikoli več ne prikličem, kače pa so ostale — vsako leto so mi bliže.

Nocoj smo jaslvice spet razdrli. Najprej večerja, potem rožni venec. Otroci so klečali okoli mize in na sredi med njimi je gorela drobna svečka. . . edina luč v kuhinji. Vedno manjša je bila in z vedno večjo ljubeznijo so zrl vanjo. Ko je izzvenel rožni venec, je dogorela tudi ona. Dobili so že zadnje, do tega večera skrivane rakete in jih prižigali. Nato so z isto vnemo spet jemali v roke kipce ljudi in živali, zvezdo, hlevec, kamne, kose lepenke s podobami hiš betlehemskih in kar je še takega: vse so zavijali v papir in de-

vali v škatlo. Mah je bil čisto suh in lahak, tako da se je že drobil. Pobrali smo ga na papir in odnesli v štedilnik; notri je dolgo tiho žarel in ugašal v pepel.

Prostor na omarici je bil že spet prazen — in vrnil se je nanj z mapami nekdanji Vsakdan, ki gleda samo naprej. A jaz sem v srcu jokal po božiču, ki je minil . . . nov isti praznik detinstva in nedolžnosti. Zakaj bolj in bolj vidim, kako se utrinjajo kaplje z drevesa in kako dragocen je že vsak dan, ki ga preživim.

Dnevi vnovič rastejo in to prvo nedeljo po Treh kraljih bo župnik razglasil, da "se bo večerna zdravamarija odslej zvonila ob polšestih". Od pobeljenih hribov na severu bo v rastoči svetlobi prihajala vasovat ledena zima. Cestne luči se bodo v ranih jutrih potresavale in po gladkem izbrušnem asfaltu bo ko smrtno preplašen dim poplesaval drobceni sneg. Zaloga v drvarnici bo

kopnela in oznanjala, da je na pohodu nova pomlad. Vse staro bo zgorevalo v peči in nam grelo telesa.

Potem bo izbruhnila svetloba: Izola, pripeta na istrsko obalo, se bo vsako jutro pomlajala v zlati kopeli sonca. V barvah, glasovih, vonjih in gomazenju se bo razodelo od spočitosti nabreklo življenje.

Že uhaja misel na poletje, ko bomo v žaru razkritosti koprneli po malem, srečnem svetu novega božiča. Vnovič mislim ob koncu leta prebrati dnevniške zapise; ob spominu na tiste, ki danes še žive, tedaj pa jih ne bo več, ker bodo morali vse zapustiti in oditi, bom tiho gledal skozi okno na opusteli svet.

Kogar čas kruto peha naprej, srce pa mu živi od spominov, ta najbolj čuti, kako je življenje sen.

VINKO BELIČIČ



Nekaj misli o slovenski knjigi

"Ni dovolj, da o domu samo bajamo. Če nam je dom res pri srcu, potem ga bomo znova in znova zajemali iz zgodb domačih umetnikov. Z lepo knjigo boš imel dom v knjižni omari. Kadar se ti bo stožilo po njem, boš segel po knjigi in izmed listov bo dahnilo vse, kar te na dom priklepa: tvoji znanci, njive, kotički, ki si jih ljubil, vse bo stopilo predte . . ."

KAREL MAUSER

NA GORNJE Mauserjeve besede, zapisane pred leti v "Ameriški domovini", sem dostikrat mislil, ko smo obnavljali našo Baragovo knjižnico ter jo vso prenovljeno s skromno a pomembno slovesnostjo znova odprli javnosti. Saj je slovenska knjiga za našega izseljenca tako odločilnega pomena. Ne le knjiga: sleherna domača tiskana beseda je vsega spoštovanja vredna. Ohranjala je narod doma — ohranja tudi Slovenijo v svetu.

Ne bom trdil, da je v vsaki izseljenski družini dovolj smisla za lastno knjižno omaro in vsaj skromno knjižno zbirko. Tudi branja se človek odvadi in potrošniška družba mu ni ravno naklonjena — razen morda hlastanja po dnevnem časopisu, a še tega izpodrivajo bežne novice po radijskih valovih in na televizijskem zaslonu. Poznam pa toliko primerov iz lastne izkušnje prodajanja slovenskih knjig, ko me je

slovenski izseljenec naravnost presenetil: po dolgih letih brez branja se je v njem zopet oglasila želja, ki je še tlela nekje v globini. Knjigo je kupil — mohorjevko — in se ob njej čudovito poživil. Vzbudila mu je željo po novem branju. Knjigo za knjigo je spoštljivo položil na polico — danes ima skromno zbirko, pa vendar nekaj, kar ga spominja na dom.

V tem je Slovenec na splošno tako različen od povprečnega Avstralca, se mi zdi. Ta bo kupil poceni žepno izdajo in pri tem bo največ odločala slika na ovitku. Prebral jo bo za kratek čas in zavrgel — prav kakor vsakdanji časopis, ko ga enkrat prebereš in ti bo služil kvečjemu še za zavijanje . . .

Nam so spoštovanje do pisateljev in pesnikov vepili že v osnovni šoli. "Finžgar prihaja nasproti — lepo ga pozdravi!" mi je oče sredi ceste potegnil kapo

z glave in se tudi sam spoštljivo odkril. Ne pred Finžgarjem — trnovskim župnikom, saj nismo spadali v njegovo župnijo, ampak pred Finžgarjem — pisateljem povesti naših dedov in Iztokove zgodbe... Pa bi pri vsem tem ne imeli spoštovanja do knjige? Odkar pomnim, je bil hud greh v naših očeh, če kdo na knjigo ni znal paziti, če jo je zamazal ali celo strgal. Še šolsko, kaj šele povestno. V roke nerazsodnega otroka ni smela priti. Bila nam je kot svetinja, katero je treba skrbno čuvati. Da, istovetili smo knjigo s pojmom kulture, prosvete . . .

Morda je prav ta naša karakteristična stran veliko pripomogla, da se je slovenski narod uvrstil med največje kulturne narode, četudi smo po številu majhni in politično nemočni. Narodova duhovna veličina ni brez pomena svetu, še manj pa nam samim.

Pravična zgodovina mora priznati, da je bila za razvoj slovenske knjige, pa tudi ljubezni do nje in pismenosti širših ljudskih plasti, največjega pomena ustanovitev Družbe svetega Mohorja, knjižne bratovščine, ki je leto za letom prav do danes pošiljala knjige takorekoč v sleherni, še tako preprosto slovensko hišo. Narodnozavedni mariborski škof Anton Martin Slomšek je že kot duhovnik-vzgojitelj in šolski nadzornik uvidel, da bo poleg vzgoje v cerkvi dvignil narod kulturno samo s knjigo. Po neuspelem poskusu leta 1845, ko mu je avstrijska cesarska oblast prošnjo odbila, je poskušal znova in šest let kasneje tudi uspel. Leta 1851 je knjižna ustanova zaživela in naslednje leto so že prišle med narod prve mohorjevske. Iz razglasa ustanovitve povzemamo tele zgovorne stavke:

„ . . . Naše dolgo neobdelano polje je široko — kar se od nas terja, je imenitno in težko . . . To nas je gnalo, društvo osnovati za izdajanje in razširjanje dobrih bukev za Slovence . . . Društvo ima učenim Slovcem, katerih, hvala Bogu, še veliko štejemo, prilžnost nuditi, da svoja književna dela gotovo in vsaj brez svoje lastne izgube med ljudi spravijo — društvo bode potem pa vsem tudi pomagalo, da mi svojo književnost in jezik olepšamo ter obogatimo in tako tudi slovenski narod na višjo stopnjo krščanske omike in prave sreče in časti povzdignemo. Ta namen je tako obširen in težaven, da ga le združene moči doseči zmorejo — je pa tudi tako lep in žlahten, . . . da ga bodo vsi domorodni gotovo na vso moč podpirali . . .”

Mohorjeva družba je zrastle iz ljubezni do naroda, ne iz želje po dobičku. Že v prvem desetletju obstoja, še predno je bilo pri nas uzakonjeno obvezno šolanje, so mogli napisati o njej, kar zlahka in še prepričevalnejše podpisemo danes: **“Naučila je Slovence brati, ljubiti knjigo, umno gospodariti in v pravem krščanskem duhu živeti.”**

Še danes je Mohorjeva družba najbolj ljudska književna ustanova; razmere so jo razširile na celjsko za



ANTON MARTIN SLOMŠEK,
ustanovitelj Mohorjeve družbe.
Brez njegovega kulturnega dela — kje bi bili?

matično domovino, celovško za Koroško in pa goriško za naše zamejstvo v Italiji. V teku stoletja in četrta svojega dolgega obstoja je izdala na milijone in milijone izvodov knjig. Prav nič ne pretiravamo s trditvijo, da se imamo Slovenci njej zahvaliti, da že po prvi svetovni vojni nepismenih ljudi med nami domala nismo imeli. Žal naša matična domovina pri vseh statistikah za celotno Jugoslavijo tako krivično pade v visoko številko nepismenosti med ostalimi jugoslovanskimi narodi, ki je še danes — okrog 35 odstotkov.

Slovenska knjiga je šla svojo pot. Mohorjevi družbi so v teku desetletij sledile druge založbe, ki so še danes kaj številne za majhen narod. Zanimiva je statistika, izdana v oddobju zadnje vojne — torej pred več kot tridesetimi leti — v Ameriki: Mala Slovenija s takrat 1,200.000 prebivalci je v odstotkih izdala več knjig kot pa nemško govoreči svet osemdesetih milijonov ali pa Italija s svojimi 45 milijoni prebivalcev. Relativno število knjig na leto z ozirom na število prebivalstva je bilo za Italijo 190 knjig, za Nemčijo 616 knjig, za malo Slovenijo pa kar 698 knjig. Kaj ni to vredno našega ponosa?

Slovenski tisk je danes velika in nujna sila koroškega, goriškega in tržaškega zamejstva v borbi za obstanek, prav gotovo pa tudi slovenskega zdomstva. Samo pri nas v Avstraliji smo v teku dvajsetih let poleg precej tisoč drugih publikacij razpečali med

naše ljudi okrog 25.000 celovških mohorjev. V lastnih knjižnih izdajah pa se je zdovski tisk po zadnji vojni gotovo najvišje dvignil v argentinski Slovenski kulturni akciji, ki je izdala že svojo stoto in res vredno knjigo.

Pravijo, da doma ljubezen do slovenske knjige pojema; morda bi lahko isto rekli tudi o Sloveniji v svetu. Če se doma ob tem izgovarjajo na novi čas, naglico, raztresenost modernega človeka, ki se zbrati ne zna več, za izseljenstvo lahko dodamo tudi nove razmere, pomanjkanje prilik za doseg knjig in preko tega dejstva tudi odtujitev domači besedi. Nekateri res raje vzamejo slovenski izseljenski časopis ali revijo v roke, saj pride redno po pošti in prinese tudi novice. Slovenija v svetu, zamejska in zdovska, revij nima ravno malo: preko petdeset jih imamo, kar je za naše skromno število zopet kaj lepa in bogata

žetev. Vendar je knjiga važna in potrebna, saj je njena naloga vse več kot časopišno obveščanje ali še tako poučna revijska vsebina.

Sleherna knjiga je dediščina naše tisočletne kulture. Vsem, ki jo posedujemo kjer koli že smo po svetu, more prinašati svoj sad. Nujno mora plemeniti tudi tu rojeno mladino, ki celo ob znanju jezika staršev komaj sluti veličino bogastva pisane slovenske besede. V njej naša etnična skupina živi in raste, po njej jo meri svet okrog nas. Je glasna priča prisotnosti naše kulture v svetu vsem, ki pridejo z njo kakor koli v stik, pa četudi ne razumejo slovenskega jezika.

V vsem tem je veliko poslanstvo slovenske knjige v zdomstvu, ki pa se more razviti le z našim razumevanjem in ob naših trudih. Ljubezen do knjige je vredna vseh naših naporov.

HINKO



S smehom v novo leto
— v zaupanju na božjo pomoč

NOVOLETNA PROŠNJA

GOSPOD, podari mi telesno zdravje
in potreben čut,
da to zdravje, kolikor mogoče, ohranim.

GOSPOD, podari mi sveto dušo,
ki bo v sebi ohranila,
kar je dobro in čisto,
in ne bo pustila,
da bi jo slabo ostrašilo,
ampak bo vedno našla pot,
da stvari spravi v red.

GOSPOD, podari mi dušo,
ki ji bo dolgočasje tuje,
ki ne bo poznala ne godrnjanja
ne vzdihovanja in ne tožb
ter ne bo dovolila,
da bi si delal preveč skrbi
za ta vedno bolj naraščajoči nekaj,
ki se imenuje "jaz".

GOSPOD, podari mi smisel za humor.
Daj mi milost,
da bom znal razumeti šalo,
da bom tako okusil
nekaj sreče v življenju
in bom od nje delil tudi drugim.

THOMAS MORE

Pred trikrat

krizanimi vrati

TRETJI sveti večer. Na predvečer svetih Treh kraljev. Verne družine spet kropijo in kadijo po hiši. K temu obredu na tretji sveti večer še tole dodajo: nekdo od družine hodi s kadihom od vrat do vrat. Z blagoslovljeno kredo zaznamuje vsaka vrata s tremi križi; prav vsaka v hiši, v spalnici, v shrambi, v hlevu. Povsod se blestijo trije beli križi, ki jih ne sme zbrisati nobena roka. Le čas jih zamrači, da ginejo, dokler ne zginejo.

Taka in še mnogovrstna so obredna praznovanja slovenskega naroda na ta tretji sveti večer — obredi polni skrivnostnega smisla. Postojmo samo pred križi na vratih! Trije so. Vsakemu stanu pišejo svoj križ.

Prvi križ gospodarju. Prvi je bil pri jaslicah gospodar, varuh svete Družine, Jožef. Previdnost mu je naložila težak križ. Ne bi ga bil zmogel, da se ni oprl na vero. Čudovito je bilo razodetje, kdo je Marija, zaročena mu devica, kdo to dete — Mesija zaželeni, pričakovani, ki bo Izraelce odrešil. In sedaj? Stanovanje v hlevu, negostoljubni Betlehem, ki ni imel prostora za sveto Družino. V možu se dviga odpor, da grozi: "Oj, ti mesto betlehemske, ki nis' nas hot'lo jerpergivat! . . ." Toda že se ga oklene nežnost Marije: "Marija ga potrošta, saj večerje treba ni . . ." Prvi križ gospodarju in ženi in vsej družini. Noben gospodar, nobena žena in ne družina ne gre skozi življenje razen s križem na rami. Vsaka pa se pod to težo ruši in trga, če ne zajema v najhujših trenutkih moči s križa.

Drugi križ pastirjem, za stan dninarja, hlapca, dekleta, malega preprostega človeka — proletarca. Ta stan je drugi prihitel k jaslicam. To je stan preproste vere: brez knjig, brez učenosti, brez imenitnosti. Toda v njem tli večna želja po velikem, po čudežnem. Zato pastirjem Bog odpre nebesa, božja svetloba jih obsije, angel zažari pred njimi. Oni verujejo, vstanejo, grede za božjim svitom, za lučjo, ki jim razodene več kot besede, ker jim vera gori v srcih in dušah. Tudi za te križ — življenje ga jim nalaga. Če nimajo uprtih oči v zvezdo, v kateri se blešči križ božjega Deteta, ne bodo prenesli teže življenja. Obup jih peha v upor, v besno



zdivjanje, a križa si vendar ne otresejo z rame. Vse revolucije so priča temu.

Na tretji križ učenim. Modri so zvezdoslovci. Vse je preračunano, vse je izmerjeno: tek in čas zvezd na minute natančno. In glejte, neznana zvezda! Svojo pot ima, zoper vsa dognana pota drugih zvezd. Knjige odpro. Da, tu je beseda preroka Balaama: "Zvezda bo izšla iz rodu Judovega . . ." "Poglejmo si," pravijo, "preprijčajmo se!" In so šli za zvezdo, našli Dete, ga molili in mu darovali zlata, kadila in mire.

Trije križi na naših vratih, trije simboli stanovom. Vsakemu stanu svoj križ: družini, delavcu, učenjaku — tudi dijaku.

Učeni trije Modri so nam pa vedno dokaz: Resnična in pravilna učenost ne more drugam kakor k Bogu. Morda res skozi zablode — tudi Modri so šli skozi puščavo — morda gre pot skozi slabo družbo — tudi Modri so bili pri krvniku Herodu. — Toda zadnja postaja odkritosrčne in resnične vede je vendarle — Bog.

FRANC SALEŠKI FINŽGAR

Višji predstojnik slovenskih frančiškanov, p. provincial POLIKARP BROLIH, ki se je nedavno mudil na obisku med nami, se je že pred božičem oglasil iz Ljubljane. Kmalu po vrnitvi se je srečal na sestanku z vsemi slovenskimi škofi in jim je poročal, kako živimo na peti celini. Vse avstralske rojake iskreno pozdravlja, želi vsem blagoslovljeno novo leto in se še enkrat zahvaljuje za lep sprejem in sodelovanje v času obiska med nami. Priporoča se nam v molitev in obljublja, da se bo nas vseh tudi on rad spominjal.



OB DESETLETNICI

NEVERJETNO hitro tečejo leta: komaj se zavemo, pa je minilo desetletje. In v letošnjem januarju poteka že deset let, kar smo stali ob smrtni postelji MATERE ROMANE TOPLAK. Zatisnila je svoje zemske oči dne 15. januarja 1968, da jih je odprla za večno gledanje Boga, kateremu je tako zvesto služila vse svoje dolgo življenje. Komaj dve leti je delovala med nami pod Južnim križem, pa njen čudovit zglede še danes sveti vsem, ki so prišli z njo v stik. Tudi moji spomini na pokojno m. Romano niso še prav nič obledeli. Ravno nasprotno: v desetih letih so postali lepši in izrazitejši, marsikaj se je v njih skristaliziralo in poglobilo. In zdi se, da dostikrat čutim prav njeno materinsko pomoč pri delu med našimi izseljenci.

M. Romana se nikoli v življenju ni ustrašila težav in preizkušenj: vse je sprejemala iz božje roke ter v globokem zaupanju na božjo pomoč vršila svojo nalogo. Biti z malim presledkom tri desetletja provincialna predstojnica kongregacije bi bilo dovolj dokaza za to. A k temu moramo vključiti še težka vojna in povojna leta, ko je grozilo popolno uničenje redovne družine šolskih sester. To se sicer ni posrečilo, prizadejalo pa je m. Romani veliko trpljenja, obilico zasliševanj in podtikanj, pa tudi krivično obsodbo na dveletni zapor.

Kljub vsemu je ostala m. Romana prav vse življenje do smrti polna idealizma. Imela je tisto božjo razgledanost in širino, ki nikdar ne računa zgolj po človeško in ne postavlja človeških meja svoji predanosti božji službi. Ko bi pokojna m. Romana ne bila takega kova, bi danes slovenskih sester v Avstraliji gotovo ne imeli. Moja takratna prošnja bi verjetno izzvala odgovor: "Še doma nimamo dovolj sester, pa naj jih pošljemo v Avstralijo?" Odgovor m. Romane pa se je glasil: "Če je božja volja, jih boste dobili! Osebnom bom govorila z nekaterimi. Zaupajmo! . . ." Še več! Ko je prve štiri pridobila za Avstralijo, se je kljub osemdesetim letom ponudila še sama, da pride med nas. "Vsaj zadnja leta življenja bi spet rada preživela v redovni obleki in pri delu za mladino, ki nam je doma zabranjeno . . ." mi je takrat pisala.

Ni šlo tako lahko. Odhodu m. Romane na dolgo pot so nasprotovale ostale redovne sestre v bojzni za njeno zdravje. Tihe priprave odhoda prve sestrške skupine pa je hotela zadnji trenutek uničiti tudi "tovarišica Sonja" na notranji upravi. Prav se mi zdi, da pride ob desetletnici tudi to na papir in se reši po-

zabe. Tako zgovorno priča o mreži, vmešavanju in izrabljanju, kar se vse tako podlo razteza celo preko slovenskih meja. M. Romana je "tovarišico Sonjo" kleče prosila, naj ji ne prepreči avstralskih načrtov. Končno se je omehčala, a pod pogojem, da bo m. Romana poročala domov na upravo o mojem delovanju . . .

Ni vzelo dolgo, ko mi je m. Romana vse to zapala. Bral sem tudi poročilo, ki ga je poslala "o moji aktivnosti" v Ljubljano. Bilo je tako iskreno in ganljivo lepo o mnogovrstnem delu izseljenskega duhovnika, da sem bil prepričan: poročilo bo prvo in zadnje, saj za taka poročila jim doma ni . . . Res je bilo tako. Z m. Romano sva se oba smejala, ko mi je brala odgovor "tovarišice Sonje". . .

Komaj skromni dve leti je bila m. Romana med nami pod Južnim križem. Bil jo je ves čas en sam materinski smehljaj, topel in iskren, ki ga je moral vsakdo vzljubiti. Izžarevala je nekaj, kar je vsakega pritegnilo. Zlasti žene in matere so se z njo tako rade pogovorile o svojih težavah. Znala je potolažiti in prav svetovati. Pa tudi med mladino je bila vsa nasmejana in vsa doma. Prav to si je kot dolgoletna učiteljica najbolj želela za zadnja leta življenja. Žal je bi to samo nekaka božja poslastica pred končno preizkušnjo: ohromelostjo leve strani, nazadnje pa padcem in zlomom noge v kolku, kar je bilo zanjo usodno. A do zadnjega sveža se je zanimala za vse in nas vzpodbujala, naj zaupamo in vztrajamo, saj za nas in naše delo daruje svoje trpljenje . . .

Da, taka je bila pokojna mati Romana. Ko sem jo takrat pred desetimi leti gledal tako spokojno ležati v krsti, sem v duhu premleval številna pisma, ki mi jih je pisala pred prihodom. V duhu sem jo videl priti med nas na tisto sončno cvetno nedeljo 1966 in obnavljal sem vse lepe spomine srečanj prav do prehitrega slovesa. Zdaj dodajam še spomin na njeno zadnjo pot na keilorsko pokopališče. Počitnice so bile in še dnevi pošne stavke, da je bilo edino možno



obveščanje le osebno in po telefonu. Pa se nas je zelo veliko zbralo, da smo jo spremili proti Keilorju in težki so bili naši koraki. Slovenska božja njiva je dobila grob, ki ima sicer kaj preprosto ploščo z imenom m. Romane. Vendar še tudi danes po desetih letih mnogi tako radi postojajo pred njim in pomolijo v blagem spominu za pokoj rajnice. Naše sestre pa skrbje, da je na grobu skozi vse leto sveže cvetje.

Prepričan sem, da cvetje spomina na pokojno m. Romano ne bo nikoli ovenelo. Hvaležni smo ji iz srca za vse, kar je Bog preko nje naklonil naši slovenski skupnosti v Avstraliji. Prepričan sem, da še naklanja — saj m. Romana pri Njem prosi za nas in naše skupne zadeve.

P. BAZILIJ



DRUŽINA IN ŠOLA

Odlomek iz govora Dr. JOZETA KRIVCA ob priliki jubileja Balantičeve šole, ene izmed slovenskih šol velikega Buenos Airesa v Argentini.

DRUŽINA in ŠOLA — obe skupaj oblikujeta bodoče generacije, ljudi bodočnosti. Kako lepo, kadar se obe druga drugo izpopolnjujeta!

Družina mora dati otroku poleg toplote doma najosnovnejšo podlago, da more z varnimi očmi gledati svet in ga potem doraščajoč zrelo presojudati in znati ločiti dobro od slabega. Šola daje le bolj napotke, ki usmerjajo in odpirajo vrata duhovnega sveta na stežaj.

Šola je glavni oblikovalec jezika, materine govornice. Ta nas druži v skupnost in omogoča, da se bratje med seboj razumemo. Po jeziku, ki omogoča izražanje naše miselnosti in nje prenos na sobrate, se čutimo blizu in združeni. Po njem nas veže neka toplota in ljubezen do vsega, kar vsi skupaj premoremo; to je naša kultura, naš način življenja, tradicija, kulturno delovanje. Vse to je drugačno kot pri pripadnikih drugih narodov. To smo najbolj občutili mi, ko smo prišli v to novo deželo: vse nam je bilo tuje, različno od našega. Zato smo se še bolj svojega oklenili. Čez leta je to nekoliko popustilo in skušamo z dobrim, kar smo našli tu, svoje dopolniti. Vendar bistvenih, važnih, čisto naših svojskosti ne maramo opustiti. Poglejte samo praznovanje naših praznikov: božiča, velike noči in drugih.

Torej se prav preko razvoja in bogatenja jezika v učilnicah prenaša kultura, tradicija in svojskosti mišljenja in ravnanja naroda.

Šola je tudi priprava tistih, ki bodo oblikovali, učili in vodili bodoče rodove. Le tisti, ki ljubijo svoj narod in prodrejo do njegovih globin, morejo s polnim uspehom sejati v srca mladine. To je silno važna naloga med nami: ne le tuje okolje, ki slabi naša plemenita prizadevanja, tudi mi sami smo kdaj pa kdaj premalo goreči, da bi vzdržali neprestani boj. Polasča se nas često mlačnost, lagodnost, preslaba priprava za trdo

borbo. Za vse dobrine na svetu se je treba boriti, nič ne pade kot zrel sad v naročje. V borbi pa zmagajo le odločni, edini in tisti, ki dobro vedo, kaj hočejo. Presodimo, če imamo pogoje za zmago!

Dobro vemo, da se moč narodna ne sodi po številu, ampak tudi in še bolj po vrednosti. Cele veke so vzdržali oni, ki so imeli močno kulturo, duha, trdnost, medtem ko je kulturna šibkost zasenčila celo vrsto drugih.

Tudi mi smo kakor v tistih daljnih Slomškovich časih, ko je on ustanavljal nedeljske šole, da bi otrokom v zavest vlival domačega slovenskega duha. Tudi mi se borimo za naše otroke: kakor morsko valovje nam jih obdaja tuje sosedstvo, nam jih trga iz naročja ter vleče proč od naše varne obale. Mi pa bi jih tako radi imeli za nas, ker so naši in polagamo vanje upanja in pričakovanja. To je težka borba, nenehna borba! In vemo, da vsaka borba pobere tudi svoje žrtve.

Mi vztrajamo kljub vsemu: večina mora ostati dobra, nepremagljiva. Ne moremo si predstavljati, da bi iz vsega dobrega, kar jim nudimo, pognalo šibko in snetljivo klasje.

To so zreli sadovi šole: otrokom namreč ne polje po žilah le slovenska kri, ampak se tudi njihovih duš dotika slovenska kultura in njene drobne dragotine. To morajo ljubiti in spoštovati, kajti za ohranitev vsega tega se je narod tolkel, krvavel in padal. Tako si je v večni borbi ohranjal življenje.

Smo že kdaj pomislili, koliko sinov in hčera bi še hodilo v slovensko družbo in k slovenskim prireditvam, če ne bi imeli slovenskih šol? Ali bi še slišali slovensko besedo iz njihovih ust in pesem iz mladih grl, če je ne bi bile tod ujele strune srca?

SLOVENCİ IN KNJIGA

NAMEN tega sestavka je napisati nekaj o stanju in vlogi slovenske knjige v Avstraliji.

Za seboj imamo pomembno otvoritev reorganizirane prve slovenske knjižnice, bolj poznane kot "Baragova knjižnica", v sklopu slovenskega verskega in kulturnega središča v Kew. Ni samo prva v Viktoriji, ampak verjetno prva slovenska knjižnica v Avstraliji. Začetki segajo nazaj v leto 1960. Ne bo težko preveriti, saj imamo med nami tudi knjižničarje, ki so najbolj poklicani, da ugotovijo in povežejo.

Vsakemu ljubitelju slovenske pisane besede pa je bil uradni poudarek, ki je bil podeljen tej otvoritvi, še v posebno veselje. Zvezni senator g. Lajovic je sporočil pozdrave tako zveznega kot viktorijskega ministra za etnične zadeve. Navzoč je bil tudi podpredsednik zveznega parlamentarnega odbora za etnične zadeve. Pred otvoritvijo je bila v dvorani lepa folklorna prireditev. Obisk šolskega pouka in vaje mladinskega pevskega zbora sta napravila lep vtis na uradne goste. Na otvoritev je prišlo precej rojakov, ki so z zanimanjem ogledovali to res lepo strokovno urejeno knjižnico. Primeren odmev v našem tisku je bil skromen. Glavno je, da bo izpolnila svoj namen. Ima že preko 1400 izvodov. Tako bo vsak obiskovalec verjetno našel knjigo, ki ga zanima. Na Slovencih je, da se sami prepričajo z obiskom, ali je bila pot vredna.

Združenje slovenskih učiteljev je organiziralo poseben prireditveni odbor za razstavo slovenske knjige v Melbournu. Ta odbor bo skrbel, da bo razstava lepo uspela. V povezavi s strokovnjaki, s podporo oblasti, predvsem pa v prostovoljnem sodelovanju s slovenskimi organizacijami in posamezniki bo podvzeto vse, da pokažemo široki javnosti, kako cenimo našo knjigo. To zahteva načrtno delo. O pripravah bo v kratkem več povedano in bo povezano z vabilom na sodelovanje.

Kadar govorimo o knjižnicah, imamo v mislih zbirko knjig. Te so smotno urejene v namenu ohranitve in uporabe ne glede na obliko knjig ali zapisov. V zgodovinskem razvoju se je ta oblika spreminjala od ilovnatih plošč, preko tiskanih knjig do mikrofilmov. Po svoji vlogi so knjižnice viri znanja in sredstvo za vzgojo. Za mnoge pa je branje v veselje in razvedrilo. Knjižnice so osnovane z različnimi nameni. Služijo kot narodne, univerzitetne, šolske, javne in specializirane (npr. etnične) knjižnice itd.

Tudi usluge, ki jih nudijo posamezne knjižnice, se razlikujejo. Odvisne so od mnogih dejavnikov: način izposojevanja knjig, vrsta in velikost knjižnice itd. Predvsem pa je odločilen standard uslug, ki jih nudi knjižnica tj. odvisno od zaposlenih knjižničarjev.

Knjižničarstvo je dandanes strokovno visoko specializirana stroka. To je več kot klasifikacija in katalogizacija knjig in ostalega knjižnega gradiva. Med vse to prištevamo: revije, časopise, rokopise, karte, ilu-

stracije, mikrotekste, filme, plošče, učne modele itd.

Iz svetovne zgodovine vemo, da so se v knjigah ideje ohranjemale in tudi razširjale. Knjige v katerih je bilo vpisano znanje in izkušnje, so se ohranjemale v knjižnicah. Če temu pridružimo še zavestno stremljenje posameznika, ki si hoče pridobiti znanje iz knjig in ga uporabiti, vemo, da je to temelj kulturnega napredka.

Danes lahko presojamo zgodovinski razvoj od znanih začetkov starodavnih Egipčanov do današnje elektronske dobe. Kadar so se srečali različni narodi, je največkrat pomenilo vojno, podjarmljenje ali uničenje premaganca. Tudi danes v dobi modernih komunikacij imamo mnogo sporov na vseh stopnjah. Med narodi, v družinah z razlikami med generacijami. Prav v tem mnogi upajo, da je poslanstvo knjige, ki lahko odločilno prispeva, da odpravimo nevednost, revščino, namesto da se borimo med seboj.

Slovenski narod je znan po svoji književni dejavnosti. V svetovnem merilu smo med prvimi na svetu, tako relativno po številu kot kvaliteti knjig. Seveda to velja za rojake v rodni domovini. Mi smo lahko ponosni na kulturne uspehe.

Slovinci so se morali vedno boriti za narodni obstanek, ki je bil istočasno borba za slovensko knjigo. Od začetka slovenskega knjižnega jezika v 16. stoletju, pa vse do zadnje vojne. Ko so bile naše dežele okupirane po sovražniku, so nacisti s svojimi pajdaši poleg pobijanja ukiniteli slovenske šole, izgnali slovensko inteligenco. Predvsem pa so načrtno sežigali knjige. Samo v Mariboru so uničili en in četrt milijona slovenskih knjig. Fašisti so prav tako požigali narodne domove, zatirali slovenski živelj. — Slovenec ceni knjigo ob vseh časih. Kdor se tega zaveda, bo vedel njeno vrednost. Razumel bo, zakaj so si naši tako želeli slovenske knjige, pa naj so bili v gozdovih, ali po taboriščih. Poleg vsakdanjega kruha so bile knjige, ki so jim krepile upanje v boljše dni.

Slovenska narodna knjižnica v Ljubljani je ponos vsakega rodoljuba. Ustanovljena je bila 1774, po požaru jezuitskega kolegija. Arhitekt Plečnik je zgradil današnje poslopje pred drugo svetovno vojno. Knjižnica hrani preko en milijon izvodov. Kadar se obišče Slovenijo, je knjižnica vredna ogleda. Na žalost ne bo našel shranjenih npr. Brižinskih spomenikov, ki so najstarejša slovenska besedila (okoli leta 1000) in jih hranijo v Münchenu. Ogleda si pa gradivo klasificirano kot Slavika in Slovenika, ki je zapuščina pravnice naše književnosti.

Izseljenstvo je problem posameznika v prvi vrsti. V nekem pogledu je izseljenec iztrgan iz rodnega okolja in le sčasoma se vključuje v nove razmere. To je dolg proces. Prav knjige v narodnem jeziku mu lahko olajšujejo težave. Poleg govora v družini, učenja v šoli, je slovenska knjiga med dejavniki, ki so nujni

za ohranitev zavesti pripadnosti h kulturni dediščini prednikov. To je pozitivna in značajna vrлина posameznika v rodni kot novo izbrani domovini.

V izseljeništvu so pogoji za napredek, a večina si mora v potu obraza, z delom prislužiti vsakdanji kruh. Ščasoma si prisluži gmotno blagostanje, kar mu vzame precej let. Miselnost, ki jo skušajo nekateri tveziti, prvo hiše, potem bo že še čas za kulturo, je zmotna. Pameten človek ve, da je delo vsakdanja dolžnost, a istočasno ne sme zanemariti drugega, kar dela življenje, kljub težavam, človeka vrednega. Nasesti takim redkim izkoreninjenjem, bi pomenilo duhovno osiromašenje. Vsakdanje delo je merilo. Prešeren ni čakal, da dobi advokaturu, Cankar uredniškega mesta sploh ni dočakal. Kette, Kosovel niso čakali, da se jim povrne zdravje. Naši umetniki so ustvarjali po notranji težnji, brez ozira na težave.

Med nami je precej rojakov, ki cenijo slovensko knjigo, ne glede na stopnjo šolske izobrazbe. Oni, ki gmotno dobro stojijo, imajo po svojih domovih nekaj polic za knjige, ki so jim všeč. So tudi taki, ki nimajo toliko, a še bolj vrednotijo slovenske knjige. Zato ima marsikdo po nekaj stotin izvodov. Vse te prištevamo med privatne zbirke.

Slovenske etnične šole si urejujejo skromne knjižnice. Poleg učnih knjig bodo verjetno priložili nekaj del naših pisateljev in pesnikov. Take knjižnice so že večjega pomena za skupnost. V tako vrsto lahko prištevamo tudi klubske knjižnice, če posojajo članom. Samo nabaviti knjige, jih pustiti v kotu deset let, je slabo.

V množici različnih knjižnic je opozoriti na javne (public) knjižnice širom Avstralije. Naši rojaki premalo vedo o možnostih, ki so na razpolago vsakemu prebivalcu. Zato je prav obiskati knjižnico, najbližjo svojemu bivališču. Če dela angleščina preglavice, ni vprašanje. Lahko se vpraša in takoj bodo povezali telefonično z osebo, ki bo pomagala v slovenščini, da se izbere zaželjena knjiga. V knjižnicah so te in ostale usluge brezplačno na razpolago.

To ni miloščina, ampak pravica vsakega prebivalca. Javne knjižnice so v glavnem (95%) financirane z občinskimi davščinami. V Viktoriji je okoli 43 knjižnic, ki imajo okoli 4 milijone knjig v angleščini. Poleg tega imajo knjige v ostalih modernih (etničnih) jezikih. V preteklem juniju je bilo objavljeno poročilo za javne in etnične knjižnice v Viktoriji. Baragova knjižnica je edina slovenska v vrsti ostalih etničnih knjižnic, katerih je 22 po številu. Statistični podatki so žal zaokroženi za jugoslovanske jezike pod eno kategorijo. Vendar so po knjižnicah knjige ločene na srbski, hrvaški, slovenski in makedonski književni jezik.

Poleg imena knjižnice je na prvem mestu navedeno število jugoslovanskih knjig, druga številka v oklepaju je število knjig v ostalih etničnih jezikih. Število angleških knjig je zaradi preglednosti izpuščeno. Omenjam samo prvih deset, ki imajo največ naših knjig.

Footscray	947 (4675)	Coburg	560 (3745)
Altona	740 (3136)	Keilor	392 (2251)
M. Valley	706 (6793)	Geelong	298 (3822)
Sunshine	689 (5258)	Fitzroy	206 (2652)
W'mstown	637 (2906)	Oakleigh	136 (2887) itd.

Skupno število knjig v javnih knjižnicah za vsak jezik:

Italijanski	15409	Francoski	4071
Grški	12411	Holandski	2762
Turški	7184	Španski	1278
Jugosl. jeziki	5633	Poljski	1126
Nemški	4800	Malteški	987 itd.

V vseh knjižnicah skupaj je poleg angleških še 57.766 knjig v 32 drugih (etničnih) jezikih. Na jugoslovanske jezike odpade 5633 knjig.

Iz tabel je razvidno, da je največ knjig v zapadnem delu Melbourn. Vzrok bo verjetno v tem, da imamo tam zaposlenih nekaj rojakov knjižničarjev. Ti naročajo, ali pa dajejo predloge za naročila. Skrbijo, da so vsi možni krediti izrabljeni za nakup naših knjig. Zato lepo priznanje našim knjižničarjem.

Kakšen je položaj slovenske knjige po javnih knjižnicah N.S.W. ali drugih avstralskih držav, mi ni znano. Morda bi se kdo potrudil in v Mislih s podatki od drugod izpopolnil to mojo viktorijsko sliko knjižnic.

Rojaki naj si pridno izposojujejo knjige. Knjižnice so tako urejene, da je lahko dobiti knjige iz drugih knjižnic. Mnoge imajo komputorje, kar samo pospešuje poslovanje.

Kakor udeležba pri šolskem pouku, tako je tudi izposojanje knjig priljubljeno področje za statistične podatke. Z analizami lahko ugotovijo mnogo pokazateljev, ki kažejo na delež naše aktivnosti. Skrbimo torej: Če ne bomo brali, ščasoma ne bodo več naročali naših knjig . . .

A.I.C.



Na dan otvoritve Baragove knjižnice: V ozadju v omari nekaj faksimilov in drugih zanimivosti knjižnice. Na mizi je razstavljenih preko 40 slovenskih zamejskih in zdomskih periodičnih listov.



13. januarja 1978

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874

● Božični prazniki so nam prinesli mnogo dela, pa tudi mnogo veselja. Spovedovanja je bilo veliko, enako božičnih obhajil. Polnočnica na prostem, pred jaslicami v lurški votlini, je privabila letos izredno veliko vernikov. Vreme se je kar dobro držalo prav do konca, pač pa so morale biti zaradi slabega vremena vse maše božičnega dne v cerkvi. Mašo na prostem smo imeli zopet na novoletni dan ob desetih.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste za vrževanje verskega središča poklonili svoj božični dar. Letošnje kuvertice so prinesle doslej \$2,581.30 pa zakasnela pisma še prihajajo. Vsota je znak, da je melbournskim Slovencem naše središče pri srcu in Bog daj, da bi tako ostalo. Načrti bližnje bodočnosti bodo sodelovanje vseh nujno potrebovali.

Manj zadovoljen sem ob dejstvu, da naše prošnje glede zbiranja mladine (in nekaterih odraslih) za cerkvijsko med bogoslužjem niso prinesle uspeha. Pri polnočnici sta glasen pomenek in smeh izza cerkve zbrane vernike zelo motila. Za prihodnjo priliko bo treba nekaj ukreniti. Ima kdo kaj pametnih idej? Meni jih je zmanjkalo — ob tolikih neuspešnih prošnjah. Še vedno sem prepričan, da bi beseda staršev lahko največ storila. In dober zgled tistih očetov, ki so mladino naučili postajati za cerkvijsko. Kaj res ne čutijo svoje odgovornosti do mlajših?

● Preteklo leto smo v matične knjige slovenske cerkve sv. Cirila in Metoda zapisali 29 porok, med njimi štiri poveljavljena civilnih zakonov. Krstov je bilo 60, med njimi en krst odrasle osebe. Za prvo obhajilo smo pripravili sedem otrok in tri odrasle osebe, za birmo pa 31 otrok in štiri odrasle osebe. Zakrament maziljenja bolnikov je bil podeljen enajstkrat, obhajil pa je bilo v naši cerkvi to leto razdeljenih od 9 - 10.000. Spovedi nismo šteli, bilo pa jih je precej, saj prilike je dovolj pred vsemi mašami. — Znanih slučajev smrti je bilo med nami to leto 15, a vsi niso bili pokopani iz slovenske cerkve.

To naj bi bilo nekaj podatkov ob koncu leta. Še dolgo ne povedo vsega, nekaj pa le.

● Obisk Miklavža v cerkveni dvorani na prvo decembrsko nedeljo je bil domač in prijeten, pa tudi kratek, če ga primerjamo z Miklavževanjem preteklih let. Spominjam se časov, ko je bil ta obisk za našo mladino edini v Melbournu, zato je bil res dobro obiskan. Zdaj hočejo ubogega Miklavža raztrgati: kar na tri mesta poleg našega verskega središča ga kličejo za otroke, pa še "dedek Mraz" bi mu menda rad izpodnesel naša tradicionalna tla . . .

Tudi vsakoletni piknik gojencev Slomškove šole in njih staršev za konec šole je imel letos slab odziv. Morda je temu kriva sicer kaj pohvalna aktivnost staršev po naših klubih, precej mladine je bilo pa le oropane skupnega izleta na pravljичni hribček pri Geelongu (Anakie). Ko pride od tega, da aktivnost uničuje aktivnost namesto da bi jo izpopolnjevala, je čas resnega premisleka, kam drvimo.

● Letos smo se izseljenski duhovniki nadškofije zopet zbrali v našem verskem središču k skupni predbožični maši. Bilo je na četrtek 15. decembra. Nadškof Little je bil tokrat zadržan, nadomeščal pa ga je pomožni škof Joseph O'Connell.

● Slomškova šola našega verskega središča bo po počitnicah zopet zaživela. Pouk je po deseti maši na prvo in tretjo nedeljo v mesecu. Preteklo šolsko leto smo imeli nad 80 učencev, razdeljenih v dva razreda. Upajmo, da tudi letos zanimanje ne bo manjše.

Vpisovanje v Slomškovo šolo bo na prvo februarso nedeljo (5. febr.) po deseti maši, pričetek pouka pa na tretjo nedeljo v februarju (19. febr.).

Prav je, da se starši zavedajo važnosti slovenskega pouka. Odkar je slovenščina priznana kot eden tujih jezikov na viktorijskih srednjih šolah, je pouk slovenščine med otroci osnovnih šol še večjega pomena. Vsaj nekaj podlage jim bo dal za kasnejši resni študij materinskega jezika.

Zdi se mi, da so v tem starši včasih malo premehki. Otrok malo pobca, pa mu uspe, da mu ni treba več k slovenskemu pouku. Le kateri otrok rad hodi v šolo? Posebno še, če ve, da je pouk neobvezen in da bodo starši kar hitro popustili. Kasneje bo žal staršem in morda celo otrokom, gotovo pa ne bodo čutili do slovenstva tistega, kar bi lahko ob znanju slovenskega jezika. Koliko družin po svetu nima prilik, pa bi jih radi izrabili; tu so prilike, pa tolikokrat otroci odločajo namesto staršev . . .

● Dne 17. decembra sta se v naši cerkvi poročila Graeme William Lowe in Ana Jozefina Mikuš. Zenin je avstralskega rodu, nevesta pa iz slovenske družine in rojena ter krščena v Avstriji. Isti dan sta si obljubila zvestobo tudi Angelo Klanja ter Ivica Musulin. Zenin je iz Trviža v Istri, nevesta iz Komina v Dalmaciji. — Zadnja poroka leta je bila 31. decembra:

Vladimir Horgoš (doina iz Černe) je podal roko **Jelki Radmanovič** (iz Biljane Gornje blizu Zadra). — Vsem trem parom naše iskrene čestitke!

● Krščevala so pri nas sledeče družine: Dne 10. decembra je krstna voda oblila sinka Antona **Buserja** in Lucije r. Spanjol iz St. Albansa. Dobil je ime **Tony Dean**. — Naslednji dan je bil krsta **Johna Anthonyja**, ki je novi prirastek v družini Pavla **Michell** in Angele Marije r. de Nittis, West Meadows. Isti dan (11. decembra) sta bila pri nas še dva krsta: **Daniel** je sinko Jožefa **Hompasa** in Doroteje Marije r. Ružič (Croydon Park), za **Karolino** pa bodo klicali hčerkico Franja **Bula** in Liljane **Antonič** (Noble Park). Krst **Mirka** pa je bil ta dan v cerkvi Sv. Družine, Bell Park. Dobil ga je družina Marjana **Pavlič** in Julije r. Malesov, Norlane. — Iz Hallama sta prinesla h krstu 17. decembra **Viktor Kolačko** in **Franciška** r. Zdolšek: seveda bo tudi sinku ime po očetu — **Viktor**. — Na Ivanovo (27. dec.) smo krstili kot zadnjega v letu **Ivana**. Je sinko Zvonka **Plavetiča** in Milke r. Krstivo- vič, Richmond. — Prvi krst v novem letu pa je bil 8. januarja: **Matija Cestnik** in Pavla r. Kosar sta iz Hallama prinesla svojo prvorojenko. Klicala jo bosta za **Kristino Hayley**.

Vsem družinam naše čestitke!

● Pokojne moram omeniti tri.

O prvem nimam podrobnih podatkov. Po pismu Vrhove Tilke so v Wodongi še v oktobru spremili k večnemu počitku **ANTONA ROGAČA**. Umrli je v starosti 45 let. Doma je bil iz Prekmurja.

V Geelongu sem zvedel za nesrečno smrt s kroglo, ki je 3. ali 4. decembra končala življenje **48-letnega** slovenskega samca, **VINKO MIKUŠ** je prišel med nas leta 1957 iz italijanskih begunskih taborišč. Njegov rojstni kraj je Lokovec pri Čepovanu. Okoliščine smrti so povzročile, da je dolgo čakal, predno je njegovo truplo sprejela avstralska zemlja.

Še bolj žalosten je slučaj **MIRKA KROPE**, očeta letošnje Miss Australije. Radijska poročila in časopisi so prinesli dne 21. decembra vest, da je padel pod številnimi strelji na svojem domu v Glenroyu. Umora je bil obtožen njegov sin William, ki zdaj čaka na sodno razpravo.

Pokojni Mirko je bil rojen v Mariboru, podrobnejših podatkov pa mi zaradi počitnic žal ni bilo mogoče dobiti pred izidom **MISLI**. Vsekakor je z družino dospel v Avstralijo preko Avstrije. Poleg žene in otrok zapušča tukaj tudi svojo sestro, gospo **Cilko Zdražilovo**, in njeno družino.

Pogrebna maša je bila v četrtek po praznikih, 29. decembra, v cerkvi Rešnjega Telesa v Glenroyu. Sledil je pogreb v krematorij pokopališča Fawkner.

Vsem sorodnikom naše sožalje, pokojnega rojaka pa priporočam v spomin pred Gospodom.

● Večerno mašo bomo imeli na svečnico (četrtek 2. februarja), na prvi petek (3. februarja) in na pepel-

VPISOVANJE za pouk slovenskega jezika

kot srednješolski predmet novega šolskega leta bo na soboto 11. februarja od devete do enajste ure dopoldne v vseh treh srednjih šolah letošnjega pouka (**Box Hill High School, Maribyrnong High School in University High School**), pouk pa se bo pričel teden kasneje.

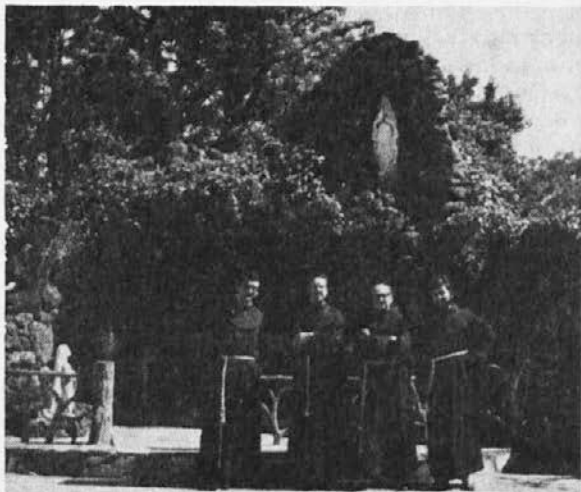
Vpis je obvezen za vse nove dijake kakor tudi za vse lanske, ki nameravajo nadaljevati študij slovenščine. Starši, v veliki meri zavisi od Vas, kakšen bo uspeh vpisa v tem drugem letu.

nično sredo (8. februarja). Za pepelnico ne pozabite, da je strogi post (nič mesa in le enkrat na dan dosita najesti). Obred pepeljenja bomo imeli tudi na prvo postno nedeljo, da se ga lahko udeleže tisti, ki na pepelnico ne bodo mogli v cerkev.

● O počitniški koloniji v Mt. Elizi še ne morem poročati, saj sta do konca meseca na vrsti še dve skupini. Pa prihodnjič kaj več o tem! Po številu otrok-udeležencev bi sklepal, da je letos manj zanimanja kot pa je bilo prejšnja leta. Škoda, saj lepšega prostora za počitnice ob morju skoraj ni mogoče dobiti.

● Že več vprašanj sem dobil, kdaj je prilika za izposoditev knjig naše **BARAGOVE KNJIŽNICE**. Knjižnica je odprta vsako nedeljo v času med osmo in deseto mašo ter po deseti maši. V tednu pa je navadno prilika v sredo zvečer od sedmih do osmih.

Vsekakor je izbira knjig za naše izseljenske razmere kar velika in upamo, da jo bomo s časom še povečali. Zato se še priporočamo za knjige, ki bi v knjižnici mogle služiti skupnosti. Vsak knjižni dar bo hvaležno sprejet, v knjigi pa napisano ime darovalca.



Še ena skupna slika pred odhodom o. provinciala (drugi od leve) od nas.



V LJUBLJANI se je 9. decembra začel 3. Slovenski knjižni sejem, kjer so razstavljale slovenske knjižne založbe, med njimi tudi celjska Mohorjeva družba. Slovenske založbe so v teku leta 1976 izdale nekaj nad 1000 knjig, skupna izdana naklada pa je 7.126.557, kar bi dalo 6,762 kot povprečno naklado na posamezno knjigo. Redna zbirka celjskih mohorjevkih izhaja v nakladi 50.000 izvodov, a v njeni založbi izidejo tudi druge knjige v različni nakladi.

V zadnjem času je bilo v Sloveniji precej prirediteljev posvečenih popularizaciji knjige in širjenju branja oziroma kroga bralcev. To je bilo potrebno, saj so statistike pokazale glede branja porazna dejstva. Tudi število slovenskih knjižnic je v teku desetih let (od 1964 do 1974) padlo od 374 na 169. Razstava slovenske knjige naj bi zopet dvignila zaspalo zanimanje, razni seminarji na tem polju pa naj bi našli odgovor po vzrokih padca števila bralcev in iskali pravilno rešitev.

Prvi slovenski knjižni sejem je bil leta 1972. Predstavil je okrog 3000 knjig, ki so izšle v zadnjih treh letih pred sejmom. Drugi slovenski knjižni sejem je bil v februarju 1975: predstavil je 2000 knjig. Upamo, da bo temu tretjemu sledil četrti in bodo založbe z njimi nadaljevale. Po stoletni tradiciji smo narod bralcev — neizmerna škoda bi bila, da bi izgubili ta svoj kulturni naslov.

V ZAMEJSKI GORICI so v decembru praznovali petletnico samostojne slovenske župnije za goriško mesto. Že ob tem kratkem času so mogli ugotoviti, da je bila ustanovitev zelo koristna za razkropljene slovenske vernike po mestu. Zbirajo se pri Sv. Ivanu, kjer so v teh petih letih kupili in uredili tudi prostore za duhovnika in dušnopastirski urad. Zadovoljni so, da vedo, kje se morejo najti in imeti vse "po domače".

KDAJ BO rešitev "jezikovnega spora" v Razkrižju? je vprašanje, ki se že dolgo vleče, pa odgovora kar noče biti. Vsaj pravičnega ne, da bi zadovoljil prizadete. Ko se zgražamo nad diskriminacijo po svetu in kažemo na večje ali manjše krivice in "krivice" priseljencem v nove dežele, nas je skoraj sram, da se

nekaj podobnega dogaja na mejnem območju med Slovenijo in Hrvaško, pa še celo na cerkvenem področju.

Gre za Razkrižje: kraj leži na območju republike Slovenije in spada pod občino Ljutomer, tamkajšnja župnija pa spada v zagrebško nadškofijo. Čeprav je večina prebivalcev slovenske narodnosti, uporablja župnik Stjepan Slaviček tako pri verskih obredih kot pri verouku le hrvaški jezik. Za enkrat vse številne prošnje za uporabo slovenskega jezika niso premaknile boleče zadeve. Od časa do časa bruhne problem v javnost ter znova odpre rano. Pohujšanja ni malo, pa tudi posmehovanja ne.

Upravičeno se sprašujemo tudi Slovenci po svetu, kdaj bo v Razkrižju zmagalo prizadevanje za krščansko pravičnost. Sami po tujem svetu čutimo marsikatero krivico z ozirom na jezik — zelo boleča je misel, da se enake krivice dogajajo razkriškim rojakom celo v rojstnem kraju in v domači cerkvi. Čas je, da se zadeva mirno in pravično uredi ter preide iz doseženih načelnih sporazumov tudi do praktične izvršitve.

FRANJO BRATINA, slovenski izumitelj velikega formata, je nedavno umrl v "Domu upokojenecv" v Kamniku. Poslovil se je skoraj pozabljen, v vsej skromnosti in tihoti, kakor je bil tudi sam skromen vso svojo življenjsko pot. V življenju je prijavil nič manj kot 19 patentov, pa bi jih še več, če bi imel za to potrebni denar. Učakal je lepo starost 91 let. Rojen je bil 9. avgusta 1886 na Ustju pri Ajdovščini. Po gimnaziji v Ljubljani je na Dunaju začel študirati pravo, a je preseljal na tehnično visoko šolo, kjer se je zlasti zanimal za letalsko tehniko.

Izumitelj Bratina je imel vse življenje polno idej in načrtov, mnogo žal nikoli uresničenih zaradi nerazumevanja okolice. Med njegove najpomembnejše izume sodi gotovo letalski reakcijski motor, ki ga je prijavil že leta 1932, torej deset let preden so drugod po svetu začela rezati zrak prva letala na reaktivni pogon — kot izum drugih. Ko je Bratina doma prijavil ta svoj patent, so ga imeli za fantasta. Pismo znanstvenika svetovnega slovesa Mihajla Pupina, ki ga je pisal Bratinu iz Amerike, pa jasno pove, da njegov izum letala na reaktivni pogon temelji na "zdravi znanstveni osnovi". Žal se Bratina ni odzval vabilu v ZDA, kjer bi brez dvoma mogel razviti vse svoje izredne talente na polju tehnike.

Bratina je bil prijatelj pionirja slovenskega letalstva, Edvarda Rusjana, ki se je s svojim letalom ubil nad Beogradom. V Beogradu je tudi sam menda preživel kar precej čez ne večino let svojega dolgega življenja. Deloval je v ministrstvu za industrijo. Po zadnji vojni je v istem ministrstvu izdelal tudi 15-letni načrt za razvoj hladilne industrije v Jugoslaviji. Le kratek čas je bil zaposlen v tovarni letal v Zemunu.

Sam Bog vedi, koliko idej in neizpoljenih načrtov je odšlo z izumiteljem Bratinom v grob. Za ljudi

njegovega kova je doba enega življenja prekratka. Ali pa morda — predolga: ob grenkih občutkih nerazumevanja okolice, ki boli in sproti uničuje še tako lepe ideje . . .

PISEJO, da bo severovzhodna Slovenija že leta 1980 na 100 hektarjih pridelala okrog 130 ton višenj letno, od tega polovico na Goriškem v Pomurju, kjer bodo od višnjami zasadili 50 hektarjev. Del pridelka bodo izvozili, ostalo pa uporabili za predelavo.

KO AVSTRALCU začneš pripovedovati o visokih stoletnicah slovenskih naselij in fara, bo samo debelo pogledal. Premlada je Avstralija, da bi to razumela. Pa je doma vsako leto praznovanje kakega visokega jubileja.

Zdaj beremo, da bo slavil letos svojo 750-letnico Ihan pri Domžalah. Začetna točka, izhodišče visoke obletnice, je cerkev: prvi znani arhivski vir je iz leta 1228 in govori o opatu Albertu, ki je od diessenskega prošta Henrika odkupil na kraju dve kmetiji.

Ihančani računajo, da bi za to visoko obletnico izpolnili tudi dolgoletno željo mnogih, da bi veliki Ihanec dr. Anton Breznik dobil na ustreznem prostoru svoj kip in park. Pokojni dr. Breznik je bil duhovnik in ravnatelj gimnazije bivših Škofovih zavodov v št. Vidu nad Ljubljano, kot znanstvenik-slavist pa je bil silno zaslužen za razvoj slovenskega jezikoslovja. Upajmo, da duhovniški kolar ne bo zapreka (vsaj smela ne bi biti!) za izvedbo želja Ihančanov.

UMRL JE dne 2. decembra, zadet od srčne kapi, goriški škofijski kancler MSGR. RUDOLF KLINEC. Bil je eden najvidnejših kulturnih delavcev našega primorskega zamejstva, kot duhovnik pa markantna osebnost med našim goriškim klerom. Ob pogrebu dne 5. decembra so številni prijatelji in znanci napolnili goriško stolnico.

Pokojnik je bil rojen leta 1912 v Vipolžah, Goriška Brda, v številni družini. Bogoslovje je študiral v Gorici in Bologni, doktoriral pa je v Rimu. Veliko je brskal po arhivih in objavljajal iz naše goriške zgodovine, zlasti pri goriški Mohorjevi družbi, katere tajnik je bil. Vse svoje duhovniško življenje se je boril za pravice zamejskih Slovencev.

CERKVICA NA ŽALOSTNI GORI nad Preserjem pri Ljubljani — kaj bo z njo? Tu je pismo Marije Mazi iz Preserja, brali pa smo ga nedavno v ljubljanskem "Delu":

Cerkev stoji na griču, katerega severno stran izkorišča kamnolom Slovenija-cesta v Preserju. Ta trenutno neumorno melje grič v pesek za cesto čez Ljubljansko barje. V redu. Morebiti je še kje dovolj dobro kamenina za to, vendar so se verjetno odločili za to lokacijo zaradi bližine železniške postaje.

Ne bom razpravljala o kamnolomu, teži nas drug problem: kamnolom hoče izravnati grič, na vrhu ka-

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
(nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM
Sydneyjski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih.
Priporočata se
Edvard in Kristina ROBNIK

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

terega stoji lepa baročna cerkev, ki jo med drugim krasijo tudi Šubičeve freske. Včasih je bila znana božja pot, ki jo omenja tudi Cankar. Pa ne gre za to, sedaj ta pomen izgublja, raste pa njena kulturno-zgodovinska veljava.

Uprava kamnoloma se je obrnila celo na škofa, da bi odobrila rušenje, z utemeljitvijo, da danes ljude ne hodijo v cerkev. Pa če tudi nihče nikoli ne bi prišel k maši, je cerkev vredna ogleda zaradi bogate baročne ornamentike in fresk, ki so last vsega našega naroda.

Vidimo res vse samo skozi dinar? Mar bomo našim zanamcem pustili za spomin štiripasovno cesto (ki je navsezadnje odraz tehnike in gospodarske moči, ne pa toliko kulture), pri tem pa nam ni mar dediščine, ki smo jo prevzeli od prednikov? Ni mi znano, kakšno moč ima zavod za spomeniško varstvo, pod čigar okrilje sodi ta cerkev, vendar menim, da bi se moral najti nekdo, ki bi rušenje preprečil.

Cerkev je prestala potres in vojno, celo nenehnim tresljajem ob miniranju se dobro upira; in kdo ve, s kakšnimi napori je bila pred 250 leti zgrajena. Zdaj pa bo treba toliko truda, da vse zleti v zrak. Bomo razmišljali o tem, ko bo že prepozno?

KIP goriškega nadškofa Frančiška Sedeja so odkrili nedavno v atriju prosvetnega doma v Števerjanu v Goriških Brdih. Izdelal ga je po naročilu kipar Pengov, poklonil pa Števerjancem univ. profesor dr. Janez Valentinčič iz Ljubljane.

TOLE zgodbo sem našel že pred leti v koroškem verskem listu. Prav po domače jo je nekdo napisal, kakor se je pač zgodila:

Po maši v gorski podružni cerkvi je stopil kaplan med vernike, ki so posedli v senci. Med njimi je stala žena in jim nekaj prav vneto pripovedovala.

"Ravno prav pridete," je dejal eden izmed kmetov. "Tale tu nam novo vero oznanja."

V tem se je že žena sama oglasila: "Tudi vi morate poznati našo vero. Samo mi imamo čisto resnico, ki beremo tudi 'Veliki Janezov evangelij'..."

"Veliki Janezov evangelij?"

"Tu je!" ponudi žena kaplanu velik popisan zvezek. "Kar berite, boste videli, da je ta evangelij pravi."

Že po nekaj vrsticah je kaplan spoznal, da gre za izmišljen "evangelij", ki ga ta sekta podtika apostolu Janezu.

"Kdo pa je ta evangelij napisal?" hoče vedeti kaplan.

"Apostol Janez vendar. To je njegov 'veliki evangelij,'" ni žena prav nič v zadregi z odgovorom.

"Še nisem slišal o njem."

"Ga je šele naš veliki ustanovitelj odkril."

"A tako. Kdaj pa?"

"Pred kakimi osemdesetimi leti."

"Kako je mogoče, da je Kristus pustil ljudi nad 1800 let v zmoti in jim šele potem pokazal vso resnico v tem 'velikem evangeliju'...?"

"Ja, ljudje so bili grešni..."

"Zato pa še bolj potrebni, da jih nekdo v vsej resnici pouči! — Potem pa," je nadaljeval kaplan, "je tukaj zapisano čisto nekaj drugega, kot v pravem Janezovem evangeliju, ki ga poznamo že skozi vsa stoletja krščanstva. Kako pa je mogoče, da Janez v 'malem evangeliju' — kot mu vi pravite — drugače piše kot pa v tem vašem 'velikem evangeliju'?"

"V 'velikem evangeliju' je resnica!"

"In v 'malem'? Ali tam ni resnice? Saj ga vendar priznate."

Žena se je začela izvijati. Še par ugovorov od strani kaplana, pa mu je žena iztrgala iz rok tisti zvezek z 'velikim evangelijem' in rekla:

"Že vidim, da vas ne bom mogla spreobrniti."

"Glejte, da vas do ne premoti!"

(Mt 4)

Ampak tudi vi mene ne boste!"

In je samozavestno odšla...

Opisana zgodba je stara že morda dve desetletji, pa je vendarle nova. Saj se spet in spet, v taki ali drugačni varianti, ponavlja: na Koroškem, v Avstraliji, v Kanadi, Južni Ameriki... Dogaja se po zakotnih vaških naseljih in po vlemestih. Nepovabljen tujec se ustavi pri skupini na trgu, ali pa potrka na vrata tujega stanovanja ter si vsiljivo pridobi vstop. Ti "apostoli" se zlepa ne dajo odgnati. Včasih grozijo kar z nesrečami in kaznimi, če jih nismo voljni poslušati. Ponujajo liste in brošure, predvsem pa svojo prepričevalno besedo — vse je "novi nauk", ki jih je zagrabil in jim ne da več miru — fanatično ga hočejo vsiliti tudi tebi...

Težko je reči, koliko je danes po svetu teh novih verskih skupin. Nekaj sto prav gotovo, saj zlasti po zadnji vojni rastejo kot gobe po dežju. Svoje oznanilo razglašajo osebno, pismeno in tudi po množičnih občilih. Skoro vse se fanatično sklicujejo na sveto pismo, ki pa ga čisto po svoje razlagajo in tudi v svoje namene krojijo. Člani niso dostopni za nobeno dokazovanje ter se z njimi razgovarjati domala ne izplača, ker ne prideš nikamor. Še v verskih resnicah in v svetem pismu dobro podkovana oseba jim težko pride "do živega", ker si enostavno ne puste kaj dopovedati. Kvečjemu tako naredijo, kot je storila v naši zgodbi omenjena žena...

Za te različne verske skupine in skupinice na splošno uporabljamo ime "sekta". Beseda je latinskega izvora in pomeni dobesedno nekaj, kar je odcepljeno, odsekano. Izraz pomeni versko družbo, ki je odcepljena od krščanstva: zavrača ne le katoliško Cerkev, temveč tudi vse ostale velike krščanske cerkvene družbe. Pri vsem tem sekta svoje čudne in marsikdaj domala za lase privlečene nauke s posebnim fanatizmom in veliko vsiljivostjo propagira kot edino resnico. Kot svojo posebnost mnoge današnje sekte uče pričakovanje skorajšnjega konca sveta — a vsi datumi doslej so se izkazali brez podlage in zmota

je kar malo preveč otipljiva. Že samo to dejstvo bi moralo pametnemu človeku odpreti oči.

Splošno veljavne definicije za sekte ni, lahko pa nakažemo nekaj točk, da jih označimo:

Največjo pozornost vzbujajo njihova intolerantnost do Cerkve. Ni važno, kako se njih nauk med seboj razlikuje: prav v tem so si vse sekte enake in odklanjajo tudi vsakršno ekumensko prizadevanje. Dovolj je dokazov, da ekumenizem samo izrabljajo: če kdaj morda pozivajo k dialogu, nimajo za pameten razgovor nikakega interesa. Na splošno lahko rečemo, da pri vseh sektah manjka antena za sobesednika pri njih monologiziranju. Dokler pa sekte ne spremene tega svojega stališča, tudi z naše strani ni mogoče priti v pogovor. Mnogim sektam pri vsem tem manjka sploh skupna osnova krščanstva: vera v presveto Trojico in Kristusa kot Boga in Odrašenika.

Sekte se na splošno smatrajo za občestvo izvoljenih. Zveličanje zagotavljajo edinole tistim, ki morejo izpričati pripadnost. "Samo če si pri nas..." je njih načelo, ki igra važno vlogo. Vsi se morajo zavestno včlaniti, zato sekte skraj brez izjeme odklanjajo krst otrok in zahtevajo pri prestopu obnovo krsta pri odraslih. Njih skupnost velja za skupnost "čistih" — ne uvidevajo, da smo popotniki v tem življenju in pri najboljši volji je tudi greh naš delež.

Sekte cerkveno zgodovino enostavno preskočijo, kajti po njih pojmovanju obstaja krščanstvo v življenju in delovanju Jezusovem ter prve krščanske občine — nato pa v vsakokratni lastni skupnosti. Sekto ohranja prepričanje, da v zveličavni zgodovini igra odločilno vlogo; zato ji lastni nastanek deloma pomeni isto kot začetek poslednje dobe.

Razne sekte ne oznanjajo le svetega pisma, temveč ob tem tudi svoje posebne nauke. Spisi ustanovitelja veljajo v veliko primerih prav toliko kot biblija, ali pa še več. Mesta svetega pisma kot osnova nauka pa so podvržena samovoljni razlagi.

Dostikrat sem že razmišljal, kaj neki privlači ljudi k tem novim verskim skupinam? Praznina v lastni Cerkvi, ki ni znala svojih vernikov pravilno zajeti in jih vključiti? Površno znanje, oz. občutno nepoznanje nauka, v katerem naj bi v teku let rastle in dozorevali v praktičnega kristjana? Zanimanje za tvarino, ki jo krščanske Cerkve morda včasih res malo zane-marjajo — o drugem prihodu Jezusa Kristusa? Je morda privlačna dejavnost, ki jo vsaka sekta brezpogojno nalaga svojim pripadnikom, celo udeležbo pri delu označevanja? Ali pa privlači to, da je sektam pri razmeroma majhnem številu članstva možno uresničiti skrivnost malega občestva, ki velikim Cerkvam pogosto manjka?...

Poti v to "novo na verskem polju" je gotovo več. Vse pa, se mi zdi, vodijo iz verskega indiferentizma. Nekdo, ki pozna svojo vero in je v njej globoko zasidran, se ne bo dal kar tako izrjavati. Znal bo ceniti, kar nosi v srcu in kar veruje. Tudi "nekaj novega" ga ne bo kar tako zamikalo; in če bi ga, bo znal kritično presoditi, bo pametno primerjal in se pravilno odločil. Ob vsakem odpadu v naši bližini pa bi si morali le staviti odkrito vprašanje, kateremu bi morali najti tudi iskren odgovor: "Sem tudi jaz s svojim zgledom po svoje kriv, da je do tega odpada prišlo?..."

Eno je gotovo: prav nič na tem svetu nas ne sme presenetiti. Že v prvem stoletju, ob vseh začetkih, krščanstvu s podobnimi verskimi skupinami ni bilo prizanešeno. A Cerkev je svojim vernikom znala pokazati, kaj je resnično zrno in kaj je prazno pleve. Tudi danes se lahko zanesemo nanjo: dvatisočletno izkušnjo ima in obljubo božjega vodstva.

Vzemimo za nas in našo dobo Kristusovo napoved in naročilo, ki ga je dal apostolom, ko je govoril o koncu sveta: "Glejte, da vas kdo ne premoti. Mnogo jih bo namreč prišlo z mojim imenom in bodo govorili: 'Jaz sem Kristus', in bodo mnoge premotili." (Mt 24, 4—6). "In vstalo bo mnogo krivih prerokov, ki bodo premotili mnoge" (Mt 24, 11).. In še je nadaljeval: "Če vam tedaj kdo poreče: 'Glejte, tukaj je Kristus', ali: 'Tam je', ne verjemite. Vstali bodo namreč krivi Kristusi in krivi preroki..." (Mt 24, 23,24).

Bi izvažali uranij?

Tomaž Mozina, B.Ec., B.A., (Sydney)

V PREDZADNJI številki "Misli" sem pisal o avstralskih gospodarskih in političnih problemih. Omenil sem izvoz uranija, ki bo nedvomno v tej deželi veliko vprašanje še mnogo let.

Dandanes se precej razpravlja o drugovrstnih energijskih sredstvih in s tem v zvezi z uranijem. Avstralija poseduje trenutno eno petino poznanih ležišč uranijske rude zapadnega sveta. Pomembna ležišča so še v Južni Afriki (tudi kakšnih 20%), Ameriki, Kanadi in Braziliji. Eni hočejo, da bi v tej deželi takoj odprli vse rudnike in uranij izvažali, češ, da bi s tem pomagali državam, ki so glede energije v stiski. Obenem bi napravili dober dobiček; tudi pri zaposlitvi bi pomagalo. Drugi spet trdijo, da je uranij nevaren vsled proliferacije, da še nimamo dovolj izkušenj, ni zadostnih varnostnih mer, ne vemo kako in kam z

radioaktivnimi odpadki, naj trezno študiramo "Fox" Poročilo in še in še. Zares, zamotana vprašanja so ta in, seveda, jim tudi sam ne vem odgovora. To pot bi omenil le to, da sem obiskal Hirošimo.

Toda poglejmo, kaj pomeni izvoz uranija z gospodarskega stališča? Trenutno izvažamo uranijski oksid (tkz. "yellowcake") le iz Mary Kathleen rudnika v Severnem teritoriju. Vrednost znaša le nekaj milijonov dolarjev. Računa se, da bi se po finančnem letu 1980/81, s polnim obratovanjem Ranger in Nabarlek rudnikov, povečala letna vrednost izvoza na kakšnih \$90 milijonov in po letu 1985/86 bi izvoz uranija s še Jabiluka projektom povečal letni priliv deviznih sredstev v bližino \$500 milijonov (glej Tablico). Seveda temeljijo vse te napovedi z ozirom na današnje cene, trenutno poznana ležišča in stopnjo tehnologije.

Letna vrednost izvoza uranija iz Avstralije in primerjava s premogom:

Finačno leto:	Uranij: A\$ m.	% vsega izvoza	Premog: A\$ m.	% vsega izvoza
1980/81	90	—	1,400	11
1985/86	500	3	2,500	15
1990/91	1,000	5	4,000	20

Viri: U.N. Statistics; Overseas Trade Dept.; Australian Econ. Review.

Iz številke lahko razberemo, da zgolj z gospodarskega vidika izvoz uranija pravzaprav ne pomeni dosti za avstralsko plačilno bilanco. V naslednjem desetletju bi ne predstavljal niti 3% vse vrednosti zunanje trgovine, dočim je n.pr. premog, ta že poznan in posebej varen energijski vir, že letos doprinesel več kot

desetino vsej vrednosti izvoza.

Dokler ne vemo kaj več o uraniju in nimamo varnostnih ukrepov, bo menda le boljše za Avstralijo in človeštvo, če pustimo to tajinstveno rudo še kar v zemlji. Avstralsko gospodarstvo, če verjamemo številkam, bo s tem malo prizadeto.



Slovenska
domačija
pod belo
odejo . . .

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV



Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
Telefon kot zgoraj.

POROKE

Dne 12. junija 1977 sta se v naši cerkvi v Merrylandsu poročila **Bela Embersič**, iz župnije Grad v Prekmurju, in **Sumol Thamsri** iz Bangkoka na Tajskem (Thailand). Priči sta bili Viktor in Terezija Istenič.

Dne 10. decembra 1977 je bila v naši cerkvi poroka **Karla Ovijach**, rojen v Venezueli, in **Milene Bulovec**, rojene v Coomi, N.S.W. Oba sta slovenskih staršev. Priči sta bila Vinko Brkovec in Branka Zobec. Poroka je bila med sv. mašo.

KRSTI

Helen Obal, Kemblawarra, N.S.W. Oče Albin, mati Tana r. Taneska. Botra sta bila Jože in Katarina Živko — Merrylands, 18.9.1977.

Krištof Marko Urgl, Wynnum, Qld. Oče Ivan, mati Colleen r. Feeney. Botra je bila Kristina Feeney — St. Mary's, South Brisbane, 23.10.1977.

Mark Vincent Černe, Kambah, A.C.T. Oče Janez, mati Rozina r. Hercog. Botrovala sta Vinko in Marija Osolnik — Kambah, A.C.T., 18.12.1977.

Michael Cecil Maticič, Clontarf Beach, Qld. Oče Franc, mati Fay r. Roberts. Botrovala sta Jože in Francka Barbiš — St. Mary's, South Brisbane, 25.12.1977.

Veronika Mari Lah, Georges Hall. Oče Jože, mati Olga r. Ovijach. Botra sta bila Mirko in Marija Lukežič — Merrylands, 8.1.1978.

NEDELJSKE SLUŽBE BOŽJE V MERRYLANDSU
so vsako soboto od sedmi uri zvečer, ob nedeljah pa ob osmi uri zjutraj ter ob 9.30 dopoldan (zborno petje).

NEWCASTLE ima slovensko službo božjo v nedeljo 29. januarja ob 6. uri zvečer v Hamiltonu.

BRISBANE ima slovensko sv. mašo na prvo nedeljo v februarju, 5.2.1978, ob 11.30 dopoldan v cerkvi Mater božje, vogal Peel in Merivale Streets, South Brisbane.

WOLLONGONG je zopet na vrsti za slovensko mašo v nedeljo 12. februarja ob 5. uri popoldan v Vila Maria kapeli.

CANBERRA pride na vrste za našo službo božjo v nedeljo 19. februarja ob 11.30 dopoldan v Garranu. Isti datumi za Wollongong in Canberro veljajo tudi v marcu, to je 12 in 19.

SVEZI GROBOVI — V soboto 3. decembra 1977 zgodaj zjutraj je v Domu sv. Sergija v Cabramatti, N.S.W., umrla **LUCIJA BIRSA**, roj. Colja dne 12.12.1892. v Braniku (Rihenberg) na Goriškem. Manjkalo ji je le dober teden, da bi izpolnila 85. leto starosti. Bila je poročena s Francem Birsa, ki je umrl že pred dvajsetimi leti. Pokojnica je prišla prvič v Avstralijo leta 1965. Po nekaj letih se je vrnila v domovino. Leta 1972. pa je prišla ponovno na peto celino k svoji nečakinji Alberti Colja v Fairfield, N.S.W. Že pred leti je prestala težko operacijo in po njej kmalu okrevala, letos proti koncu septembra pa se je bolezen ponovno oglasila. Morala se je podvreči kar več težjim operacijam in zdravniki so ji obetali še tri leta življenja. Veliko je trpela, pa je križ bolezni vdano nosila, da nam je bila vsem lep zgled potrpežljivosti. To je zmogla, ker je v boleznih večkrat prejela sv. obhajilo in bolniško maziljenje. Pokojnica je celo življenje ljubila sv. mašo in je po svoji krivdi ni opuščala. Zato je lepo pripravljena odšla v večnost. V boleznih ji je požrtvovalno stregla nečakinja ga. Colja. — Slovenska pogrebna maša je bila opravljena pri Sv. Rafaelu v torek 6. decembra, nato smo jo pokopali na slovenskem delu pokopališča v Rookwoodu.

Dne 4. decembra 1977 je v Wollongongu umrl rojak **EDVARD DEKLEVA**. Rojen je bil v Spodnjih Bitinjah pri Ilirski Bistrici 10.12.1919 kot sin Janeza in Marije roj. Udovič. V Avstralijo je prišel 24.11.1949. Leta 1957 se je poročil z Violando r. Fera. Rodila sta se jima dva sinova: Edi je star 19 let in že hodi v službo, in Mario, ki pa je v srednji šoli. Pokojnik je bolehal zadnji dve leti in je iskal zdravja v bolnišnici v Wollongongu ter v Warrawongu. V boleznih je večkrat prejel zakrament maziljenja in sveto popotnico,

da je lahko svoje trpljenje združeval s Kristusovim trpljenjem. Bil je pripravljen na srečanje s svojim Bogom. Pogrebna maša je bila v Warrawongu na torek 6. decembra. Pokopan je bil na pokopališču v Wollongongu. Poleg žene in sinov ima v Avstraliji še sestro Zofijo, brat Franko pa je že pred leti umrl v Newcastle.

Dne 24. decembra 1977. je smrt zahtevala že drugo žrtev v Wollongongu: umrl je rojak ANTON LADIČ. Rojen je bil v Račicah pri Ilirski Bistrici 12.5.1927 kot sin Jožeta in Ane roj. Pelosa. Leta 1958. se je v Rimu poročil z Estero, roj. Jurčič. V Avstralijo sta prišla leto pozneje, 1.5.1959, na ladji "Aurelia". Poleg žene Estere zapuščča pokojnik dva sinova, Alda (19 let) in Bruna (13 let). Pokojni Anton je pred petimi leti imel nesrečo pri delu v livarni. Od tedaj je stalno bolehal na živcih. — Pogrebna maša je bila opravljena v farni cerkvi v Fairy Meadow v četrtek 29. decembra, pokopan pa je bil na pokopališču v Wollongongu.

Svojcem omenjenih pokojnikov naše iskreno sožalje. Spomnimo se jih v molitvi in pri sv. daritvi! Naj počivajo v božjem miru!

BOŽIČNI PRAZNIKI so za nami, smo pa v božičnem razpoloženju še do svečnice — prazniku Gospodovega darovanja. Letos smo imeli kot neposredno pripravo pred božičem prvič tridnevnicu in se je kar dobro obnesla. Tako je marsikdo lahko predčasno opravil božično spoved in se mu ni bilo treba zadnji čas drenjati pred spovednico. Polnočnico smo imeli prvič na cerkvenem dvorišču in je povoljno potekla. Močan popoldanski veter je proti večeru pojenjal in noč je bila mirna, zares primerna za obhajanje božične skrivnosti. Enako je bila na dvorišču v zadovoljstvo vseh tudi glavna božična služba božja ob 9.30.

Pevskem zboru pa je težje peti zunaj, saj se dosti glasu izgubi in tudi prenosne orgle so bolj za silo. G. Klakočar je poleg dveh maš orglal ter pel tudi pri osmi maši in še otroke vodil pri enajsti. Popoldne pa je šel še v Wollongong, kjer je vodil petje in orglal. Na srečo mu pri takihle težkih dnevih vsaj pri Sv. Rafaelu priskoči na pomoč z orgljanjem njegova hčerka.

JASLICE so pri nas tudi letos pritegnile številne občudovalce in častilce božjega rojstva. Vsako leto so drugačne. Tudi borove veje, posejane s kresničkami, pripomorejo k božičnemu razpoloženju.

MARIJA POMAGAJ zdaj kraljuje v naši cerkvi ob oltarju. Kar čutimo, kako nam je doslej manjkalo njene navzočnosti. Cerkev je nekako pridobila na toplini, domačnosti in privlačnosti. Umetnik Rentz je res v polni meri zajel milino in lepoto brezjanske podobe. Naša podoba je lesorez in edina podoba Marije Pomagaj v tej izdelavi in velikosti. V višino meri meter in pol.

Brez dvoma je Marija prav gotovo pripravljena tudi

v naši cerkvi deliti milosti kot na Brezjah, saj smo jih potrebni. Odvisno pa je od nas — kakšna je naša ljubezen do Marije?! — Ob tej priliki bi rad izrekel toplo zahvalo vsem rojakom, ki so tako velikodušno podprli zbiranje darov, da smo umetniku plačali podobo. Vsa znana imena dobrotnikov bodo ohranjena na zadnji strani podobe.

DOBROTNIKOV za Marijino podobo in za Ambrožičev dom, božičnih darovalcev in ostalih se bomo spomnili s posebno mašo na praznik Gospodovega darovanja, v četrtek 2. februarja ob sedmih zvečer. Takrat bomo blagoslovili tudi sveče, ki bodo gorele na oltarju v tem letu. Lepa krščanska navada je imeti blagoslovljeno svečo v hiši.

DR. IVAN MIKULA se je zopet glasil iz Koroške. Vsem rojakom želi blagoslovljeno novo leto in se jim priporoča v molitev. Zdaj že lahko hodi brez palice, čeprav — kakor sam pravi — še ne tako poskočno kot preje.

TABORJENJE v drugem tednu januarja, ki ga je v St. Albansu priredilo otrokom naše versko središče, je bilo kar prijetno. Udeležilo se ga je 30 otrok v starosti od 9 do 14 let. Vreme je bilo kot nalašč za počitnice: kopanje v MacDonald reki, veslanje po laguni, hoja po gozdu . . . Skrb za otroke so prevzeli p. Lovrenc (ki jim je vsak dan tudi maševal), sestra Mirjam in Marija, kuharici gospe Rožanc in Potepan, pa še naš "handy man" Ivan Kobal, ki je bil hitro na delu (že prvi večer je zmanjkalo vode . . .) in to kaj uspešno.

ŠTEFANOVANJE je bilo tudi letos zelo dobro obiskano. Pravijo, da je bila najuspešnejša družabna prireditev med sydneyjskimi Slovenci v preteklem letu. Društvo sv. Ane je dobro organiziralo postrežbo. Marljivim članicam in drugim pomočnikom ter sodelavcem smo iz srca hvaležni.

ZA PRAZNIK Gospodovega razglašenja smo se posebej spomnili misijonarjev z molitvijo in nabirko. Pri Sv. Rafaelu so rojaki nabrali za misijone 150 dolarjev, v Wollongongu trideset. Nekateri rojaki pa že nekaj let darujejo gotovo vsoto za misijone — namesto pošiljanja božičnih kart prijateljem in znancem. Lepa in zaslužna navada.

SLOMŠKOVA ŠOLA našega verskega središča bo začela z rednim poukom v soboto 11. februarja. Večrouk za pripravo na prejem prvega obhajila bo ob enih popoldne, slovenska šola pa sledi ob dveh. Zopet bosta dve skupini. Snov bo nova, zato so vabljeni tudi vsi dosednji učenci. Pouk traja do štirih — zadnjih dvajset minut je namenjenih petju. Starši, dajte otroku priliko, da se izpopolni v materinem jeziku! Je pa šola koristna tudi v tem, ker se otroci spoznajo med seboj.

VEČERNE MAŠE (ob sedmih zvečer) bodo pri nas

na sledeče dneve: na svečnico (četrtek 2. februarja), na prvi petek (3. febr.) združena s pobožnostjo v čast Srcu Jezusovemu in blagoslovom z Najsvetejšim: dalje na prvo soboto (4. febr.) — po maši molitev za našo domovino; na pepelnico sredo (8. febr.) s spokornim obredom pepeljenja.

POSTNI ČAS bo kar hitro tu, saj je letos velika noč že 26. marca. Ne pozabimo, da je na pepelnico in na veliki petek strogi post, na petke v postu pa se moramo zdržati mesa. V postnem času naj bi se resno prizadevali za duhovno očiščenje s pomočjo molitve, posta, miloščine . . . Kar bomo s pritrgovanjem v hrani, pijači, kajenju, pri zabavah prihranili, naj bi šlo za uboge ali za misijone. "Project Compassion" naj bo tudi letos eden dokazov, da imamo smisel za pokoro in usmiljeno srce do potrebnih. Nabrano vsoto bomo tudi letos razdelili: polovica bo šla našim posiljenjem v Togo, polovica pa avstralski misijonski akciji.

SEDEM SRED V POSTU, pričeni s pepelnico, bomo imeli pri Sv. Rafaelu v znamenju priprave na veliko noč. Postni maši ob sedmih zvečer bo sledila ena

postnih vaj. Te pobožnosti bomo sproti oblikovali in pri tem prosili tudi sodelovanje vernikov. Menda ni treba posebej omeniti, da se v postnem času zlasti poudarja prejetje zakramentov in čim pogostejša udeležba pri maši.

DELITEV NADŠKOFIJE mesta Sydneya na pet manjših enot je bila izvršena z novim letom. Namen kardinala Freemana pri tem je jasen: olajšati in izboljšati dušnopastirsko delo med škofljani. Nadškofija seveda še obstoja; delitev je le neke vrste decentralizacija. Merrylands spada pod zapadni del nadškofije, pod vodstvo škofa Edvarda Clancyja s sedežem v Blacktownu.

MOHORJEVE KNJIGE za leto 1978 so dospele iz Celovca. Cena celotni zbirki štirih knjig je devet dolarjev, poština posebej. Vprašajte sestre zanje, ko pridete v Merrylands. Naročili smo tudi mohorjeve knjige iz Gorice in Celja, pa za enkrat še niso dospele. — Pač pa so že prišli iz Slovenije MARIJANSKI KOLEDARJI (stenski). Cena koledarju je en dolar. Letos vsebuje razne umetniške slike iz cerkva in bazilik.

P. VALERIJAN

SLOVENSKA MATI — UDELEŽENKA

Uredništvo MISLI je prejelo pismo naročnice, ki je bravcem znana tudi kot sotrudnica-pesnica. **Gospa DANICA PETRIČ (4/24 Clyde Street, Croydon Park, N.S.W. 2133)** sporoča, da je udeleženka letošnjega "LOVELY MOTHERHOOD QUEST-a". Je edina priseljenka med kandidaticami, pa gotovo tudi prva Slovenka, ki je s svojo udeležbo pri tem Questu pokazala na našo narodno prisotnost v Avstraliji. Potrebuje oporo in gmotno pomoč in MISLI jo tople priporočajo svojim bravcem. Tu ne gre za kakšno lepoto tekmovanje mater ali otrok, pač pa za vsakoletno humani akcijo, ki jo v pomoč slepi in gluhoonemi deci organizira "The Royal N.S.W. Institute for Deaf and Blind Children".

Pa naj gospa Danica sama pove več o vsem tem! Tu je nekaj odstavkov njenega pisma:

. . . Sem mati devetmesečnega sinka Tomažka. Srečna sem, ker je otrok zdrav, saj mora za sleherni mater biti nekaj groznega, če v naročju pestuje slepega ali gluhoonemega otroka. In zato bi s Tomažkom zaželela ob njegovem prvem rojstnem dnevu storiti nekaj dobrega in koristnega ravno za te otroke, ki ne bodo nikoli videli sonca in cvetja, ki ne bodo nikoli klicali: Mama!

Kaj je moja naloga kot udeleženke Questa? Zbrati moram čim več denarnih prispevkov za te neboljlene otroke in sicer z loterijami, raznimi srečanji, pikniki, plesi, ter najti kar največ SPONZORJEV, ki bi me v

ta namen podprli s sto dolarji, pa tudi z večjim ali manjšim darom, kakor kdo zmore. Vsak prispevek bi moral biti pri meni najkasneje do 20. februarja, zanj pa dobite pismeno potrdilo. Vsi darovi so takse prosti.

Sprašujete se, kaj boste imeli od tega in kaj bom od tega imela jaz? Najprej prav gotovo tisto lepo zavest in občutek, da smo s skupnimi močmi storili nekaj zares dobrega. In drugo: gre za naš narodni ponos, če se kot Slovenka uvrstim v finale. Quest bo zaključen 15. marca, v finale pa pride dvanajst mater, ki bodo dobitnice lepih in praktičnih nagrad. Želela bi Vam iskreno povedati, da mi osebno ni do teh nagrad in če bi katero res slučajno dobila, bi jo zopet darovala v korist nesrečnih otrok. Za nečem pa resnično stremim pri tem tekmovanju: pokazati novi domovini Avstraliji, da tudi novodošli podpiramo njene humane akcije, ter da Slovenci hočemo biti poštene in dobri člani nove skupnosti. Kakšno lepo priliko je zamudila Gloria Kroke, Miss Australia 1978, ki se avstralski javnosti ni predstavila kot potomka slovenskih staršev. Zakaj se ni, kje tičijo vzroki, to naj nas ne zanima. Zdaj naj nas zanima dejstvo, da imamo priliko ponovno pokazati na slovenski narod, ki mu je prva skrb — OTROK. Zato se kot Slovenka obračam na Vas z iskreno željo po sodelovanju in pomoči.

V imenu slepih in gluhoonemih otrok Vas pozdravlja s pristrčnimi slovenskimi pozdravi — Vaša **Danica Petrič**.

Pričeli smo novi letnik. Nekaj je novega v njegovi "obleki" — zahvala arh. Robertu C. Mejaču — drugače gre pa več ali manj po starih tirmicah dalje. Finančno se MISLI pehajo iz meseca v mesec — na večbarvni tisk ni misliti, tudi na boljši papir za enkrat lahko kar pozabimo. (Te in slične visokoleteče nasvete dobim včasih celo od takih, ki k svoji skromni naročnini štirih dolarjev še nikdar niso primaknili kak dar za sklad . . .) Glede vsebine pa imam kot urednik sicer tudi dosti idej in želja, a čas mi je žal kaj skopo odmerjen. Urejevanje izseljenskega lista je stranski "poklic", ki ga poganja danes že kaj redka energija — idealizem. Za naše MISLI so navadno na razpolago kasne nočne ure, ko vse že sladko spi in zato ni telefonskih klicev in ne obiskov. Poleg skopo odmerjenega časa pa so tudi sotrudniki kaj skopi po številu. Škoda, da zmožni ljudje med nami ne čutijo več dolžnosti do skupnosti. Obljub dobim sicer kar precej, a z obljubami ne morem napolniti strani . . .

MISLI se bodo na verskem polju držale smernic zadnjega cerkvenega zbora, ki so tako bogate in globoke, obenem pa imajo praktično širino, da objemajo ves svet. Morda se slovenski verniki v zdomstvu tega premalo zavedamo: obnova slovenske Cerkve doma gre mimo nas, obnova Cerkve dežele, v kateri živimo, pa se nas tudi ne dotakne v polni meri. Naš mesečnik naj služi za most, da ne postanemo popolni izravnanci. Srednji dve strani naj kar ostaneta v službi Kristusove vere: govorili bosta o modernih verskih skupinah, ki nam vsiljujejo svoje nauke. Morda bomo prav ob tem znali bolje ceniti to, kar posedujemo v svoji krščanski, katoliški dediščini.

MISLI bodo načelno tudi v bodoče kazale pot, ki bi morala biti draga slehernemu svobodnemu Slovincu. Menim, da so kot kažipot našim ljudem danes še bolj potrebne kakor so bile v začetnih letih. Danes prinaša največ uspehov na račun naše narodne skupnosti — "lov v kalnem". Podiranje jasnih načel, prestavljanje

POTA BOŽJA



Kratka dosedanja vsebina: Cvelbarjeva Cilka je končala ljubljanske šole in je sklenila postati redovnica. Vmes so prišle preizkušnje: lepo uspeli koncert v domači fari, nastop in prvo mesto na tekmovanju v ljubljanski operi ter dvorjenje opernega pevca Ahačiča. Župnik Smrekar je Cilki pripomogel do jasnosti, razdvojenost v Cvelbarjevi družini pa naj ozdravi nenadno spoznanje, da je Ahačič poročen. Ravno smo priča, kako se mati po domače bori za dobro ime svoje Cilke.

Boj se je pričel.

Ženski sta vpili ena čez drugo, se čistili z ne preveč lepimi izrazi in vsemogočimi priimki. Mati s kmečko robotostjo v svoji užaljenosti, dama v ljubosumni želji po maščevanju. Razsodnost je izginjala, jeza naraščala. Cvelbarjeva je mahala z umazano kuhinjsko cunjo, dama s svojim dežnikom. Dogodek bi bil vreden cirkuške predstave ali filmskega platna.

Med uglasujočim vpitjem se je Cvelbarjeva spomnila, da je to žensko videla v operi. Tisto nedeljo popoldne, ko je Cilka očeta in mater pregovorila, da so šli v gledališče. Oče je imel res posluš za glasbo, kmečki ženi pa je bilo hitro preko glave cviljenja. Da, prav ta Zlata je bila primadona, ki je nastopala ter pela s tako cvilečim glasom, da je Cvelbarjeva pustila Cilko in očeta v dvorani, sama pa sredi dejanja odšla na prosto. Hči jo je med pavzo komaj pregovorila, da ni ušla domov. Samo zaradi nje in očeta je počakala konec predstave.

Zdaj ji je v jezi tudi to prišlo prav.

"A ti si tista mačka, ki si cvilila v operi, da so me ušesa bolela," je sikala vanjo in jo oponašala. "Raje poslušam cviljenje prašičev . . ."

Dami je bilo zadosti — jeza je vzkipela do vrhunca. Z dežnikom je začela udrihati po Cvelbarjevi, ki je v svoji razburjenosti pozabila na svetopisemski izrek: "Ako te kdo udari po desnem licu, mu nastavi še levo . . ." Bolj ji je prišel prav oni: "zob za zob". Njene roke so segle po primadoninih laseh, da ji je klobuček odletel z glave. Vreščali sta kot sraki in se zaganjali ena v drugo. Nič dostojanstvenega ni ostalo od mestne dame in tudi od dostojnosti kmečke žene ni bilo ne duha ne sluha.

Prizor je prišel do vrhunca, ko so se odprla vrata in v kuhinjo sta stopila gospod Janez in Cvelbarjev oče. Z odprtimi

ustmi sta obstala pri vratih — nihče ni mogel do besede.

Ženski sta odnehali. Zdaj šele sta se prav zavedli in sram ju je postalo. Mati je zajokala, primadona si je med hlipanjem popravljala lase. Na mirno vprašanje očeta Cvelbarja, kdo je in kaj želi, je ponovno začela napadati Cilko in ji groziti, ker je zapeljala njenega moža Janka. Na vsak način je hotela govoriti z njo.

“Ni je doma,” je povedal oče, ki mu je bilo v trenutku vse jasno. “Kot oče vas zagotavljam, da Cilka ni kriva ničesar. Ni lazila za njim . . .”

“Niti vedela ni, da je Janko poročen . . .” je dostavil župnik.

Primadoni ni šlo do srca. Preveč je bila razburjena, da bi sprejela resnico. In ko je čez nekaj časa vstopila Cilka, se je napad ponovil z vso besno ljubosumnostjo in krivičnimi očitki. Dekle ni rekla besede: bledega obraza je gledala prizor in solze so ji zalile oči.

Vsemu je napravil konec oče, ki je mirno stopil pred razkačeno žensko ter ji povedal z resnim glasom: “Če hočete govoriti z njo, ali pa z menoj, potem morate priti s trezno vljudnostjo in drugačnimi manirami. Svetujem vam, da mirno odidete, sicer bo še meni vzkipela jeza nad takimi neutemeljenimi obdolžitvami . . .”

Potegnil je ženi iz rok “gneздо” ter ga vrnil primadoni, župnik Janez pa je odprl vrata. Mirnost obeh je damo vrglo s tira. V užaljenosti je še nekaj zamomljala, kar je sličilo neslovenski kletvici, in naduto odkorakala preko praga. Četudi poražena, se je na dvorišču zmagoslavno okrenila in prav nič damsko pljunila proti vratom, ki jih je gospod Janez za njo zaprl.

“Preklemanske ženske,” se je oddahnil oče Cvelbar in si obrisal pot s čela.

POTRDI TEV ODLOČITVE

SELE TEDAJ se je Cilka zares zavedla vsega dogodka. Stemnilo se ji je pred očmi. Roka ji je šla na čelo, napravila je korak proti stolu. A predno ga je dosegla, se je zgrudila na tla.

Oče in župnik sta skočila k njej. Odnesla sta jo v sobo, mati je prinesla mokro krpo in ji hladila čelo.

“Ubogo dekle, vse se je zgrnilo nanjo. Napor jo je zrušil . . .”

“Upajmo, da ne bo nič hudega . . .” je skrbelo mater.

Cilka je ležala bleda in neenakomerno je dihala. A kmalu je odprla oči in začudeno pogledala po sobi.

“Kako ti je, Cilka?” so vsi trije silili vanjo.

“V glavi mi razbija . . .”

Mati je prinesla črne kave z limono, oče ji je ponujal šilce konjaka.

“Ne bo ti škodovalo po tem naporu.”

Nekaj požirkov je dekle osvežilo.

Oče je sedel poleg nje in jo s skrbjo opazoval. Tudi na župnikovem obrazu si videl zaskrbljenost. Materin je imel še

meja narodni zavesti, načrtno zamenjavanje osnovnih pojmov (domovino enačiti z režimom!) . . . vse to in še marsikaj uničuje našo zdonsko skupnost. Cilj je jasen (četudi ga v kalnem mnogi ne vidijo): Razdeli in vladaj! Staro latinsko pravilo, ki ima večno veljavo. Žal ga zadnja leta kar prehudo čutimo na svoji izseljenski koži . . . MISLI v teh stvareh molčati ne morejo in ne smejo.

*

V oporo mojemu odgovoru pismu Sydneycana pod KAJ PRAVITE (zadnja številka, december 1977) sem dobil v objavo precej pisem. Naj mi pisci ne zamerijo, ker bodo — vsaj za enkrat — ostala v arhivu. S svojim decembrskim člankom sem povedal, kar sem čutil za svojo uredniško dolžnost — zdaj je na članih sydneyjskega društva, kako bodo branili svojo neodvisnost.

*



Naša lanska — že drugoletna — akcija: STO NOVIH NAROČNIKOV! je uspela. Še enega več smo dobili in vsem pomočnikom iskrena zahvala. Nadaljujmo z istim geslom tudi letos! Saj pravijo: v tretje gre rado! Štiri nove naročnike za začetek že imamo — skušajmo jim dodati nova imena. S tem bomo podaljševali življenje listu, ki nam je v tujini iskren prijatelj.



BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU:

\$20.— Milan Prosenik; \$16.— Štefan Kočar, Ivana Hudoklin, Ivan Pišotek, Vinko Marn; \$12.— Davorin Zorzut; \$10.— Cveto Mejač, Roman Uršič; \$8.— Olga Zlatar, Ida Turk, Janez Krušec, Jožefina Šabec; \$7.— Franc Purgar, Janez Znidaršič, Alojz Hojnik, Rudolf Štavar, Rado Škofic, Vinko Butala; \$6.— Mario Maršič, Joseph Jež, Jože Lapuh, Anton Bavdek, Franc Štrubelj, Jože Božič, Ignac Ahlin, Antonija Sabadin, Franc Magdič, Alojz Hrast, Angela Majerič, Alojzija Paravan, Franc Pongračič, Anton Kristan, Ivan Novosel, Olga Todorovski, Martha Wagner, Max Hartman, Mario Vihtelič, Slavica Horvat, Petrina Pavlič, Vili Mrdjen, Dr. Stanislav Frank, Bruno Zavnik, Jože Grilj, Angela Dodič, Ivan Kovačič, Ivan Mesar, Franc Janežič, Pavel Zavrl, Franc Plesničar, Rajka Mirt, Jožefina Braletitch, Alex Kodila, Adolf Kolednik, Valentin Lenko; \$5.— Antonija Poklar, Mario Saksida, Andrej Pirc; \$4.— Niko Oman, Alojz Golja, Branko Jerin, Leopolda Križman, Anton Stukely, Marija Lavenčič, Marija Bertonec, John de Majnik; \$3.— Rosi Aloisio, Anica Smrdel, Maria Mayer, Ludvik Lumbar, Ivan Legiša, Štefan Žalik, Anton Irgel, Peter Tomšič, Marija Grl, Albin Gec, Julia Mrčun, Ivanka Ban, Janez Albrecht, Ivan Denša, Ivan Golob, Ivanka Študent, Jožef Vogrinčič, Franc Matjašič, Jože Glušič, Andrej Grlj, Ivan Šuštarčič; \$2.— Iva Stopar, Jože Oblak, Zdenka Jurjec, Ivan Mervar, Janez Vidovič, Alojz Ludvik, Tinka Urh, Ivan Kolačko, Josipa Kuneč, Dr. Josef v. Moger, Jože Grabnar, Jože Juraja, Kurt Bohl, Julij Bajt, Paula

več kot skrb: nerodno ji je bilo in njene oči so se izmikale srečati z očmi gospoda župnika. Da jo je ravno on zasačil pri pretepu s to mestno žensko, ji ni bilo prav nič všeč. Še moževega pogleda se je ogibala: vest jo je grizla, da je prej tako lahkoverno verjela Janku . . .

“Zakaj vsi tako molčite in me tako žalostno gledate?” je končno vprašala Cilka.

Gospod Janez se je namesto odgovora presedel, oče pa je dejal: “Skrbi nas zate, Cilka. Kaj bo iz vsega tega? . . .”

Dekle si je opomogla in sedla: “Nič ne skrbite, oče! To je bilo zadnje dejanje vsega, kar smo doživljali zadnji čas pri nas. O, kako je Bog dober! — Gospod župnik, prosim vas, preberite pismi, ki ležita v mapi na mizi! Kar na glas ju preberite, da bomo vsi slišali in potem med seboj odstranili vse, kar nas teži. Zopet bomo veseli, kot smo bili pred to preizkušnjo, ki nam jo je poslal Bog.”

Okna so bila zastrta. Mehka svetloba izpod stropa je objela župnika, ko je s pismoma stopil pod luč. Odprl je prvega in ga glasno s poudarkom prebral:

Spoštovani gospod Ahačič!

Prejela sem Vaše pismo. Glede mojega nastopa je bilo le malo preveč hvale. Ne čutim, da sem jo zaslužila v taki meri.

Vaše povabilo se Vam lepo zahvaljujem. Toda ker Vam nočem in ne morem dati kakih nad v eni ali drugi smeri, Vam sporočam, da me v soboto pri pošti ni treba pričakovati, ker ne pridem. Najina pota ne bodo nikoli vzporedna, ampak peljejo naravnost drug od drugega. Prav zaradi tega dejstva bi bilo vsako najino srečanje brezpomembno. Verjemite, da je za naju oba najbolje pozabiti, da sva se kdaj v življenju sploh srečala.

Oprostite mojim iskrenim besedam!

Cilka Cvelbarjeva.

Obrazi vseh so se med branjem vidno zjasnili. Toplo razpoloženje je napolnilo sobo. Nihče ni mogel do besede.

“Zdaj pa še drugo pismo, gospod župnik,” je molk prekinila Cilka.

Gospod Janez si je popravil naočnike in razgrnil drugi papir:

*Kongregaciji šolskih sester,
provincialni hiši v Slovenski Bistrici.*

Podpisana Cilka Cvelbar, rojena . . . in tako dalje . . . prosim ponižno za vstop v Vašo redovno družino. Vse potrebne informacije o meni Vam more dati predstojništvo uršulink v Ljubljani, kjer sem končala svoje študije, predvsem pa naš gospod župnik Janez Smrekar v Veliki vasi . . .

“Cilka,” je mehko vzdiknil oče in hčerko pobožal po glavi.

Mati je zasmrkala in znova so v njenem srcu vstali očitki. Župnik pa se je pošalil: “Pazi, Cvelbar, da zdaj še ti ne padeš v nezavest . . .”

"Imate prav, gospod župnik, tako me je vse prevzelo, da bi se najraje razjokal od veselja." Res si je obrisal solze.

Cilka je prišla dodobra k sebi. "Morda vam lahko povem, kaj me je tako prevzelo, da sem se onesvestila."

Vsi so prisluhnili, ona pa je nadaljevala: "Zelo me je Bog preskušal in samo vam, dragi moji, se imam zahvaliti, da sem vse srečno prestala. Malo je manjkalo, da nisem zdrknila v prepad. Ko sem se pred dnevi z vami, gospod župnik, posvetovala, sem vse zopet videla v jasni luči. Tako sem dogodke lahko še sama pretehtala in precenila. Včeraj sem se dokončno odločila in danes napisala ti dve pismi. Nato sem odšla v cerkev, da se zahvalim za odločitev. Toda pomislite: bila sem tako predrzna, da sem Jezusa prosila, naj mi s kakim posebnim znamenjem pokaže, če sem se prav odločila in mu je zares moja odločitev všeč. Še nikoli v življenju nisem čutila tako močnega zaupanja. In glejte: ko sem prišla iz cerkve, me je ta božja potrditev doma že čakala. Kako bi bila ob današnjem obisku primadone nesrečna, če bi se odločila za skupno pot z Jankom Ahačičem, ki je že vezan. Bog je z obiskom njegove žene potrdil mojo odločitev. Prav to me je tako prevzelo, da mi je izčrpalo zadnje telesne moči — onesvestila sem se. A zdaj je že dobro. Jutri oddam obe pismi in potem bo šlo moje življenje na novo pot, ki mi jo je Bog že od vsega početka odločil..."

"Čestitam, Cilka — čast Bogu! — čestitam — čast Bogu! . . ." je gospod Janez ponudil Cilki obe roki. Trepotali sta od veselja.

"To je najlepši dan v mojem življenju. Bog mi je zopet vrnil mojega otroka," si je brisal oči oče Cvelbar.

"Vam, gospod župnik, in pa vam, dragi oče, sem dolžna veliko zahvalo. Brez vajine pomoči bi ne mogla zmagati."

"Zdaj je konec boja, zmaga je izbojevana! Zdaj zopet lahko prižgem svojo ljubo pipico," se je zasmel oče. Stopil je k predalniku, vzel iz njega vivček, ga nabasal in prižgal. Prijeten vonj po tobaku je napolnil sobo.

"Le čemu nam je Bog poslal to preizkušnjo?" je predse vprašal oče. Po več tednih je zopet zadovoljno pihal oblačke dima. Ni mogel skriti svojega veselja.

"Ta odgovor je pa Bog zase prihranil," je odgovoril gospod Janez. "Saj veste, kaj pravi Gospod: Moja pota niso vaša pota in moje misli niso vaše misli . . ."

"Morda nam bo kdaj kasneje očitno, kar nam je danes zakrito."

"Morda, morda!"

Mati pa ni upala pri tem razgovoru ziniti niti besedice. Preveč se je te tedne navduševala za Janka Ahačiča in se celo na vasi bahala z "ženinom naše Cilke". Ob misli na današnji neljubi obisk in spoznanje, da je Ahačič oženjen, jo je grabila jeza. Še njemu bi prisolila nekaj gorkih, kot jih je njegovi neotesani ženi. Operni pevec ali ne! Oženjen je in nima kaj laziti za mladimi dekleti. V srcu je bila vesela, da je resnica pravočasno prišla na dan in se Cilka res ni še huje zapletla v nastavljeno zanko. Le naj postane sestra, če želi! Bog jo blagoslovi! . . .

(Dalje prihodnjic)

Nemarič, Alda Šuber, Franc Erpič, Jože Slavec, Marcela Bole, Ludvik Truden, Milan Prešeren, Marija Medved, Anton Vrisk, Marija Butkeraitis, Jože Peršič, Milena Birska, Edvard Peršič, Ivan Burlovič, Albin Smrdelj, Antonija Sankovič, Slavko Štrukelj, Amalija Maljevac, Albin Kurinčič, Ivanka Kastelic, Karla Twrdy, France Zadel, Albina Prosenik, Alojz Jerič, Ivan Stante, Marija Birska, Jože Belovič, Jože Gosak, Ivan Močnik, Ignac Kotnik, Otto Zore, Dragica Babich, Štefan Baligač, Helena Breg, Franc Maver, Marija Nekrep, Ludvik Tušek, Ida Lauko, Ivan Štrukelj, Ivan Mohar; \$1.— Ivan Petelin, Franc Ibič, Marija Vončina, Katica Vodnik, Ivan Troha, Štefan Boelckey, Franc Petek, Franc Rolih, Boris Urbančič, Andrej Vrh, Franc Kodrič, Jakob Tomšič, Adolf Virant, Majda Skubla, Franc Fekonja, Elvira Čuk, Viktorija Gajšek, Anton Verderber, Mirko Miljavec, Mirko Godec, Janez Mihelčič, Janez Drogenik, John Kampuš, Frances Mulay, Ivan Erjavec, Anton Tomšič, Marija Peršič, Franc Rozman, Alojz Ličen, Ludvik Bunderla, Ivan Gerbec, Ivana Urbas, Ivan Bole, Jože Gorup, N.N., Branko Tavčar.

NAŠIM MISIJONARJEM,
TOGO, AFRIKA:

\$24.— Anton Bavdek; \$20.— Lojzka Vučko in druž., Ing. Ivan Žigon in druž., Roman Uršič in druž.; \$16.— Antonija Stojkovič (za lačne); \$10.— Ema Zele (za lačne), Ema Zele (za gobave), Dr. Stanislav Frank, Andrej Pirc; \$6.— Družina Mikuš (za lačne); \$5.— Ana Kustec, Ana Kustec (za lačne), Tinka Urh (za lačne), Franc Rozman (za lačne), Antonija Poklar, Ivan Kovačič (za lačne); \$4.— Mario Vihtelič in druž. (za lačne), Jožefina Braletitch; \$3.— Ivan Denša in druž. (za lačne), Ivanka Student (za lačne); \$2.— Marija Lavrenčič (za lačne), Marija Peršič.

FRANČIŠKOVA MLADINA:

\$5.— Ivan Kovačič, Ivan Šuštaric; \$4.— Julija Mrčun.

ZA BARAGOV PROCES:

\$50.— Ivan Kovačič.

Vsem dobrotnikom Bog povrni!



Z VSEM VETROV



10. DECEMBER se smatra vsako leto za "dan človekovih pravic", saj je glavna skupščina Združenih narodov na 10. decembra 1948 izglasovala in razglasila Splošno deklaracijo o človekovih pravicah. Marsikje po svetu slave ta dan s posebnimi prireditvami. Letos so se temu slavlju pridružili tudi sovjeti in imeli spominsko zborovanje v Moskvi. V govoru je predsednik Zveze sovjetskih sindikatov Aleksej Šibajev govoril o "doslednem" prizadevanju Sovjetske zveze za priznanje temeljnih človeških pravic po vsem svetu. Po mnenju Pravde v uvodniku tega dne pa je govorjenje imperialistov o človekovih pravicah le "prikrivanje njihovega ideološkega nasprotovanja socialističnim državam in namerno zastrupljanje in razkranjanje mednarodnega ozračja". Pravda je dodala še to, da skušajo imperialisti s takim besedičenjem prikriti neizmerno privlačnost resničnega socializma in slabosti kapitalizma.

Da je bila mera cinizma še večja, je prav na dan 10. decembra v Moskvi dvajset nasprotnikov režima dobilo — hišni zapor. V potrdilo sovjetske "borbe" za človeške pravice . . .

BREZPOSELNOT nam gre vsem v Avstraliji na živce, morda še bolj kot nekaterim brezposelnim, ki vlečejo podporo in odklanjajo vsako ponujeno delo. Skupnost treh, štirih prijateljev oz. prijateljic, pa se s podporami v skupnem gospodarstvu kar dobro živi. In takih "družin" mladih je po mestih precej, njih število še kar narašča, beremo v časopisih. — Zdi se, da je resna brezposelnost le pri študentih, ki so končali študije in bi se radi zaposlili v svoji stroki.

V tolažbo nam je, da Avstralija ni v tem edina dežela: tudi Amerika, pa tudi vse evropske dežele imajo isti problem. V Italiji se je po zadnjih šolskih počitnicah prijavilo 647.165 mladih, ki iščejo delo. Med

temi brezposelnimi so diplomiranci iz univerz in višjih srednjih šol ter mladina z diplomami obvezne srednje šole. Komaj pet odstotkov je mladine brez posebne izobrazbe.

Morda nas še bolj zanimajo številke iz Trsta, kjer je med mladino marsikatero slovensko ime. Tam išče zaposlitev 1.634 mladih od 18. do 28. leta starosti. Dobra polovica teh je moških (54%). Razporeditev mladih brezposelnih v posameznih občinah je naslednja: v tržaški občini 1.465, v miljski 94, v dolinski 19, v repentaborski 2, v zgoniški 5 in v devinsko-nabrežinski 49.

V **LONDONU** so v westminsterski opatiji, ki je v rokah anglikanske Cerkve, nedavno odkrili spominsko ploščo vsem žrtvam, ki jih je povzročila verska reformacija po odpadu kralja Henrika VIII. od Rima. To pomeni kar velik korak zblizanja, saj bi bilo še pred dvajsetimi leti kaj takega nemogoče. Odkritja plošče sta se udeležila tudi primas anglikanske Cerkve nadškof Coggan ter katoliški nadškof Dwyer, predsednik angleške katoliške škofijske konference.

"APOSTOL GOBAVCEV", francoski advokat in publicist Raoul Follereau, je 6. decembra po dolgi bolezni mirno ugasnil. Skoro pol stoletja svojega življenja je daroval delu za gobavce. Njegova je bila tudi ideja o "svetovnem dnevu gobavcev", ki jo je prevzelo že blizu 150 držav. Vedno večja skrb se posveča za odpravo te hude bolezni.

Follereau je napisal celo vrsto knjig, govoril, predaval, prepričeval. Postal je znamenje časa: bogat človek, a ne v denarju, temveč v domislicah, kako bi mogel bolje in učinkoviteje služiti človeku. Na sledovih njegovega dela bodo nadaljevali drugi, tudi njegova želja po splošnem bratstvu med vsemi ljudmi vžiga zlasti mladino.

UGRABLJENJ LETAL je že toliko in so tako pogosta, da nas nobena novica več ne preseneti. Le oddahnemo se, če se končno vse le srečno konča — vsaj za potnike, če že ne za pilota.

Ob dramatičnem letu boeinga 737 pred par meseci ni vsaj pri nas prišlo kar dosti v javnost, da se je papež Pavel VI. ponudil za talca. V zameno za devetdeset nedolžnih potnikov, da bi njim in posadki zagotovil svobodo. Mnogi časnikarji so ugibali, kaj bi bilo, ko bi ugrabitelji ponudbo sprejeli. Prav vsi opazovalci pa so bili edini v sodbi, da je papež mislil resno in bi obljubo tudi izpolnil, če bi s tem rešil nedolžna življenja. Papeževa odločitev je bila vidno

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

v soglasju z njegovim nasprotovanjem nasilju.

V **NOVEMBRU** sta v študentovskem domu toledske univerze (Ohio, ZDA) predavala Jevgenij Ivanov in Igor Lebedev, prvi in drugi sekretar sovjetskega poslaništva v Washingtonu. Bilo je okrog sto poslušalcev, med njimi študentje in profesorji. Lebedev je govoril o določbah nove sovjetske ustave, Ivanov pa je kratko naštel načela sovjetske zunanje politike, ki naj bi po Brežnjevu bila "na osnovi miroljubnega sožitja in sodelovanja". Med debato so prišli v pogovor tudi dogodki leta 1968 na Češkoslovaškem in Ivanov je ob tem povedal, da za odnose med Sovjetsko zvezo in drugimi socialističnimi državami ne veljajo gornja Brežnjeva načela, ampak "posebna pravila". Najvažnejša pa je bila Ivanova pripomba, da bo zelo verjetno Sovjetska zveza storila isto kot je na Češkoslovaškem, če bo v bodočnosti prišel zopet v nevarnost obstoj kaknega socialističnega sistema.

Se ta pripomba Ivanova nanaša tudi na Jugoslavijo? Je bila ta njegova pripomba le besedni spodrseljaj, ali pa res uradno stališče Sovjetske zveze? Ta vprašanja so si stavljali na predavanju prisotni Slovenci in o zadnji poročali tudi ameriški slovenski javnosti.

SVETNIKI še niso izumrli, le bolj redki so v našem času. V Firencah je 5. novembra umrl Giorgio La Pira, bivši "sveti župan" mesta, kot so ga imenovali. Zaradi njegovega življenja po evangeliju so ga imenovali tudi "utopista" in "norca" in "sanjača" — vsi pa so ga globoko spoštovali. K njegovemu pogrebu se je zgrnilo vse mesto.

Giorgio je bil univerzitetni profesor in ena najbolj nenavadnih osebnosti sodobnega mesta. Evangelij je jemal čisto zares in ga je hotel uresničiti v vsakda-

MELBOURNSKI SLOVENCII!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,
se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.
Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

njem življenju. Predvsem se je zavzemal za mir in pravice revnih. Stanoval je v revni celici pri dominikancih. Premoženja ni imel, ker je vse sproti razdal. Carlo Bo, njegov bivši učenc, je zapisal o njem: "Če se je La Pira zdel naiven, otrok evangeljske utopije, je temu vzrok dejstvo, da mi kristjani ne živimo v Kristusovi luči, temveč nas je osvojil in premagal duh sveta."

IZ DOPISA v *The New York Times*, ki obravnava nedavni razgovor nekega Amerikanca z visokim kitajskim diplomatom, je razvidno: tudi komunistična Kitajska je zaskrbljena, kaj bo v Jugoslaviji, ko Tita ne bo več, ker predpostavlja, da bodo sovjetske čete vkorakale v Jugoslavijo. — Doma tega res ne predpostavljajo, strahu pred tem pa tudi ravno ne skrivajo. Sicer pravi pregovor, da "ima strah velike oči", pa vendar . . . V diktaturah nikdar ne več kdo plača in kdo pije . . .



Novoletni
motiv
iz Slovenije



Bomo v novem letniku nadaljevali z galerijo zgledov naši mladini? Zakaj pa ne! Še nam odraslim so v veselje in ponosni smo nanje. Tudi zmanjkalo ne bo kandidatov za to vrsto, kakor vse kaže.

Danes bi rad vsem naročnikom MISLI predstavil novo slovensko zdravnico. Mislim, da KRISTINO TAVČARJEVO omenjam kot prvo, ki je v Viktoriji uspešno končala medicinske študije.

Kristina je bila rojena v Mariboru dne 11. avgusta 1954. Mariborčan je tudi njen očka Branko, melbournskim Slovencem dobro znan, saj je kot gradbeni inženir takrat ob gradnji prevzel izdelavo načrtov za našo cerkvico ter tudi nadziral dela. Mama Zvezdana r. Plavčak je iz Ptujске gore. Leta 1960 je Tavčarjeva družina preko Avstrije dospela v Avstralijo — Kristina je imela torej komaj šest let. Kljub temu je lepo ohranila slovenski jezik, pa tudi slovensko zavest. Po osnovni šoli v Box Hill North ter srednji šoli v Blackburnu se je vpisala leta 1972 na melbournsko univerzo, prakticala pa je medicino v St. Vincent's bolnišnici, kjer so ji zdaj ponudili tudi prvo zdravniško nastavitvev. Slovesnost graduacije je bila 17. decembra v Wilson's Hall melbournske univerze. Velik dan za našo Kristino, pa tudi za srečna starša, ki sta spremljala hčerko skozi leta dolgega in težkega študija.

Mladi zdravnici iz naših izseljenskih vrst iskreno čestitamo h končnemu uspehu. Želimo ji, da bi ji poslanstvo zdravnice prineslo obilico zadovoljstva, bolnikom pa njen prijetni značaj sonček razumevanja, ki vzbuja zaupanje in je pot k zdravju. Doktorjev smehljaj je včasih vreden več kot zdravila.



KRAMLJANJE

VSAK SVOJO URICO IMAMO.
OB ROJSTVU BOG NAM JO NAVIJE,
SKRIVNOSTNO SPROŽI V NJEJ KOLESJE
IN NAM DO GROBA ZVESTO BIJE.

"PA KAKŠNE SO TE URE, OČKA?"
LE REDKE VMES SO DRAGOCENE:
PREMNOGE ZA OČI SO ZLATE,
V RESNICI PA SAMO JEKLENE.

"KAKO PA BIJEJO TE URE?"
PRISLUHNI VASE: TIKA, TAKA . . .
"PA MOJI MAMI?" — NJEJ KOT STRUNA
ZVENI: SMEHLJA SE ALI PLAKA.

STRMI IN MAJE Z GLAVO MAJDA.
KAJ TAKEGA PA NE VERJAME!
ZAMISLJENO NA VRT ODIDE —
SRCE POSLUŠAT DOBRE MAME . . .

MIRKO KUNČIČ

Dragi striček! — Ker sem dobil v Kotičku božično sliko, jo hočem pobarvati čim lepše zmorem. Samo težko bom preprosil mamo, da izrežem sliko iz MISLI, ker jih tako skrbno varuje iz leta v leto. Vse številke do danes so cele in lepo shranjene, da jih lahko še prebira. (Kot vidim, si mamo le preprosil. Le povej ji, da ji k shranjevanju MISLI čestitam. Decembrsko številko pa ji bom poslal drugo, da jo bo lahko celo shranila. — Op. ur.)

Rad čitam, pišem in molim po slovensko. Doma govorimo samo po slovensko, za slovensko šolo pa smo preveč oddaljeni. Pred enim letom sem bil z mamo, atom in bratom prvič v Sloveniji. Videl sem vse sorodnike in lepo Slovenijo. Najbolj mi je bila všeč Postojnska jama.

Stričku in vsem pošiljam lepe pozdrave! — Robert Šuber, 10 let, Picton, N.S.W.

To pismo mi pomaga pisati mama. Jaz ne znam dobro. Pet let sem imel, ko smo prišli v Avstralijo, 31. januarja po bom imel deset let. Drugo leto bom šel že v četrti razred. Moja mama me uči slovensko, ko imam počitnice.

Striček, pošiljam ti lepe pozdrave, tole pismo in tudi lepo sliko, ki sem jo pobarval zate. — Danny Poljanec, Ardrossan, S.A.

Dragi Kotičkarji, pohvaliti vas moram, toliko pobarvanih slik jaslic našega tekmovanja ste mi poslali. Ena je bila lepša od druge in ni bilo lahko izbirati. Vse kaže, da ste se res potrudili in da vam je slikanje všeč.

Pri tem slikarskem tekmovanju si je zaslužil prvo nagrado DANNY POLJANEC, 10 let, Ardrossan, S.A. Drugo nagrado je dobila SUZY STOKLAS, 11 let, Glenroy, Vic., tretjo pa ROBERT ŠUBER, 10 let, Picton, N.S.W. Čestitamo vsem trem, vsem sodelujočim pri tekmovanju pa moja zahvala. — STRIČEK.

MELBOURNSKI SLOVENCİ !



V slučaju prometne nesreče se posvetujte z
LAWSON MOTOR BODY REPAIRS
za kvalitetna popravila Vašega avtomobila.

Delamo tudi za R.A.C.V in druge zavarovalnice.

Vprašajte za rojaka Darka Butinar ali Maria Deltoso!

15 Lawson Crescent, Thomastown, Vic. 3074 — Tel.: 460 4102

poldne, a slovenska tradicija — zamuda — se ni smela kršiti . . . No, glavno, da je bilo vse mirno. Prebrani zapisniki in poročila so bila sprejeta, pri volitvah pa so bili izvoljeni sledeči člani: Marijan Kovač — predsednik, Vinko Osolnik — podpredsednik, Jože Kapušin — tajnik, Jože Penca — podtajnik, Cvetko Falež st. — blagajnik, Tone Žitnik — podblagajnik. Za odbornika so bili izvoljeni: Miro Penca, Anica Kapušin, Barica Koren, Ada Falež, Julij Bajt, Joža Maček ter Milan Šprohar. Vsak odbornik je sprejel gotovo službo, ki jo bo v društvu vršil v tekočem letu.

Po zadovoljivih volitvah smo bili deležni domače

zakuske v prav veselem razpoloženju. Bog daj, da bi tako razpoloženje še dolgo ostalo!

Skoraj ne morem mimo spomina smrti ing. Lamberta Murija: 23. decembra je minilo leto, kar ga je pokrila koroška zemlja. Ob priliki zadnjega obiska v Evropi sem zvedel o njem še marsikaj lepega. Ko je bila zanj maša v Kortah, je bil njegov grob ves zasajen s svečami in cvetjem. Korčani so postajali pred njim kot pred grobom družinskega člana.

Lipa je simbol slovenstva. Na dvorišču Pristovnikove domačije raste kaj košata. Od nje sem odlomil vejico in jo nesel na Lambertov grob. Saj je bil zaveden Slovenec in narodu v ponos kot malo takih. Naj mu bodo te skromne vrstice spomin ob obletnici!

Obširno Pristovško posestvo, ki ga je Lambert prevzel po svojem bratranču, vodi sedaj njegov sin Tonček. In prav na nedeljo, ko sem tam gostoval, so Pristovnikovi dobili prvenca — sinka. Vprašal sem, kakšno ime bo nosil in dobil sem odgovor: "Lambert bo, kakor je bil dedek! . . ."

Lepe pozdrave vsem! — **Joža Maček.**

WEST HINDMARSH, S.A. — Naj tudi jaz z bratom Antonom pozdravim vse pri MISLIH in preko njih vse naročnike. Hvala Bogu, da imamo naš list, ki nas vsaki mesec zvesto obiskuje. Vedno zveemo kaj novega in med seboj nas povezuje. Ker sem prišla sem iz Amerike, dobivam seveda še tudi naše tamkajšnje liste, saj me še vedno zanimajo novice ameriške Slovenije.



TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 429 3188

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUS
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S

AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165

N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Pred nekaj meseci sem brala, da je v Chicagu slavil svojo 90-letnico bivši sodnik celjskega prizivnega sodišča, g. Stanko Mašič. Omenjam ga, ker ga morda tudi marsikdo med bralci pozna, če je šel svoj čas skozi italijanska begunska taborišča. Sama imam na jublanta najlepše spomine iz Capue in Bagnolija, kjer smo vsi skupaj čakali na pot preko morij. Najprej je odpotoval moj brat Tone proti Avstraliji, v juliju 1952 pa je odšel g. Mašič v Nemčijo in nekaj dni za njim jaz. To je bila evropska postaja za emigracijo v ZDA, kamor je odšel nato nekaj pred mano. V družbi sodnika Mašiča je bilo prijetno in domače. Še celo jurčke smo šli nabirat: jaz sem našla dva, on in še dva druga begunca pa ničesar. Kasneje smo se zopet srečali na ameriških Brezjah v Lemontu, pa tudi v Milwaukeeju, kjer sem živela s pokojnim možem.

G. sodnik Stanko Mašič je bil rojen Ljubljčan, pa če se spominjam iz pripovedovanja, je bil njegov oče iz notranjega Krasa doma, torej iz naših krajev. Bil je učenec Janeza Evangelista Kreka in pred vojno zelo delaven v katoliških vrstah. Bog nam daj še več takih mož — tudi danes smo jih potrebni! G. Mašiču pa naj mirno plava čolnič življenja tja do stoletnice, to mu želiva ob jubileju — Marija Posavac in Anton Požar.

Pri vojakih. Vodnik poučuje rekrute.

"Vojaška suknja sama še ne naredi vojaka. Kaj je še potrebno?"

"Hlače."

"Srček, v dokaz ljubezni bi ti rad kupil kakšno darilo. Kdaj pa imaš god?"

"Kadar hočeš, dragi."

"Kam pa greš, Tone?"

"Za nekaj ur v gozd. Doma ne morem več zdržati: Vnuč dobiva prve zobe, hčerka druge, žena pa tretje..."

Gost natarjarju: "V juhi sem našel glavnik!"

On pa: "Hvala lepa! Že ves dan ga iščem."





ARHITEKTONSKI
Načrtovalni Urad
»PLAN«
DONCASTER
850-4206



VAŠA HIŠA

Izdeluje po željah NAČRTE ZA VAŠO HIŠO ali katerokoli drugo STAVBO.

Nudimo Statične usluge, poskrbimo Gradbena Dovoljenja in Nadzorujemo Delo.

Melbournsko tapetniško podjetje

JOE'S UPHOLSTERY REPAIRS

je v rokah tapetnika, ki Vam bo po zmerni ceni na uslugo pri vseh tozadevnih popravilih Vašega pohištva

Priporoča se

JOŽE VUKOVIČ

10 Prentice Street, NORTH ALTONA, Vic.

Telefon: 391 3776

PHOTO Micky's Studio

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

Tel. 63 1650

Za poroke, krste in razne druge družinske prilike smo Vam na uslugo v našem studiu, v cerkvi ali doma!

Slika za potni list — v dvajsetih minutah!

Potrebujete TAPETNIKA?

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole, naslonjače in zofe ter vse ostalo, kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku.

Iz starega novo po zmernih cenah!

Prepričajte se sami!

Nič Vas ne stane vprašati za ceno!

Telefon: 604 2038

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

Melbournskim Slovencem se priporoča kamnoseško podjetje

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.
Telefon: 359 5509

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru. Garancija za vsako delo!

NOVOLETNA BESEDNICA

1. — — — — —
2. — — — — —
3. — — — — —
4. — — — — —
5. — — — — —
6. — — — — —
7. — — — — —
8. — — — — —
9. — — — — —
10. — — — — —
11. — — — — —
12. — — — — —
13. — — — — —
14. — — — — —

Vstavi besede petih črk in sledečega pomena: 1. spajanje jih včasih prinese; 2. moško ime (izpeljanka iz Rajmund); 3. rimsko mesto na kraju današnje Ljubljane; 4. kratka lesena pipa; 5. nekdanj, v minulih časih; 6. kultura, izobraženost; 7. svetopisemska gora; 8. nenaden močan dež; 9. obvezna dajatev; 10. hudobija; 11. posoda odprtega ognjišča; 12. vrsta povrtnine; 13. petelin; 14. žlahtna kovina.

Če si staviš pravilne besede, boš našel od zgoraj navzdol brane tri besede (ki pa niso v isti navpični vrsti črk!). Izražajo našo željo vsem bravcem MISLI.

Rešitev pošljite najkasneje do 5. februarja na uredništvo!

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRAULIC
(komaj miljo in pol od Slovenskega grička
v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 509 4720 in 509 2675
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7644
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2366
NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

Priporočam se Slovencem
zapadnega dela velikega Melbourn
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., KNOXFIELD, 3180, VIC.
Telefon delavnice 231-5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 231-5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOJK

TAKOLE MODRUJE LJUBLJANSKI "PAVLIHA"...

● Če sprožijo plaz tisti spodaj, se ponavadi usuje nanje.

● "Zdaj smo povišali plače, zvišanje produktivnosti pa smo zapisali v srednjeročni plan razvoja."

● Človek je kot žebelj: bolj ko je udarjen po glavi, globlje prodre.

● Kaj pravzaprav pomeni "analitična evidenca rangiranja delovnih mest"? — To ni nič drugega kot multisamoupravna deviacija grupnih agresivnih tendenc individualnih organov in solidarnih kreatur.

REŠITEV DECEMBRSKE KRIŽANKE:

Vodoravno: 1. dojem; 7. evkalipti; 8. molek; 9. iznajti; 10. levitev; 12. anemija; 15. Brodnik; 19. Okroglo; 22. pravkar; 23. zviti; 24. prepoznani; 25. otava.
— **Navpično:** 1. Domoljub; 2. jalov; 3. meket; 4. skrivati; 5. klanje; 6. spojni; 11. izid; 13. milo; 14. Antonija; 16. ogaben; 17. naklon; 18. Korint; 20. razno; 21. glina.

Rešitev so poslali: Dorica in Ivan Slavec, Ivanka Študent, Lidija Čušin, Jože Grilj, Emilija Šerek, Vinko Jager, Terezija Kordish, Alenka in Eva Žigon, Karla Tvrđy.

Zreb je izbral Terezijo Kordish.



VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.
Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo
ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.

182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS —

INSURANCE BROKERS

Prevezemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Vse delo glede potovanja uredim brezplačno.

Samo v onih primerih, ko se hočem zavarovati radi izgube časa z dajanjem nasvetov, ki nimajo nobene zveze s potovanjem, mi plačajo stranke majhen depozit. Ko plačajo celo karto, mi pa plačajo toliko manj, kolikor so mi dale za depozit. Tako ne more biti z nobene strani nikakih očitkov in se ni treba nikomur nič bati. Važno! V vseh večjih mestih Evrope, Amerike in Kanade imam poleg poslovnih tudi osebne prijateljske zveze, kar je že večkrat prav prišlo rojakom, ki so pri meni naročili potovalne karte.

DR. J. KOCE,

3 Beatrice Street, Kew, Vic., 3101 — Tel. 861 8076

NAJVEČJA TURISTIČNA AGENCIJA V AVSTRALIJI



PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

JetsetTours

Cnr. Castlereagh & King Streets,
22nd Floor, MLC Building, Sydney, N.S.W. 2000

Telephone: 231 6955

Po urah: 32 4806



- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte
- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano agencijo

V uradu:

RATKO OLIP

JetsetTours

— IMA URADE PO VSEJ AVSTRALIJI

— JE URADNI AGENT AVSTRALIJE ZA OLIMPIJSKE IGRE 1980 V MOSKVI —